

DARBINIŲ METAI

LIII NR. 72

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, LAPKRITIS - NOV. 5, 1968

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Richard Nixon - Jungt. Valstybių 37-tas prezidentas

Lapkričio 5 rinkimuose Jungtinių Valstybių prezidentu išrinktas Richard M. Nixon, viceprezidentu Spiro M. Agnew.

Kongrese respublikonai laimėjo šiek tiek senatorių ir kongresmanų, tačiau tiek Atstovų Rūmai, tiek Senatas pasilieka demokratų kontrolėje.

Rinkimų kova buvo įtempta, ir balsų skaičiavimo eiga per visą naktį darė dramatišką įspūdį. Su pirmais 5 procentais balsavusių Nixono persvara buvo žymi; Nixonas 42 proc., Humphrey 36 proc., Wallace 23 proc. Toliau padėtis keitėsi. Apie pusę balsų suskaičius, Humphrey laimėjus ne tik Connecticut, Massachusetts, bet ir didžiulias valstijas New Yorką bei Pensilvaniją, laimėjimas persvėrė Humphrey naudai 600,000 balsų, o procentais santykis buvo tokis: Humphrey 41, Nixonas 39, Wallace 20. Toliau Wallace procentai vis mažėjo, ir du didieji varžovai ėjo beveik lygiomis — 42:42, 43:43 proc. Tik su vidurinių vakarų ir vakarų valstijų duomenimis balsai pamažu ėmė augti Nixono naudai. Suskaičius 88 proc. balsų, padėtis buvo tokia: Humphrey 27,563,732, Nixonas 27,901,059, Wallace 8,781,973.

Viduriniuose rytuose ugnis tebekurstoma

Sovietai stiprina savo laivyną Vidurinio jūroje — dabar esą 60 laivų, per metus prisidėjo 20. Ginkluoja ir kursto Egiptą prieš Izraelį. Atsilygindamas Egiptui už patrankų šūvius per Sueso kanalą, Izraelis subombardavo Egipto naftos valyklą, elektros stotį, du tiltus per Nilą. Nuostabusia, kad Izraelio helikopteris lapkričio 1 naktį galėjo įskristi į Egipto teritoriją 100 mylių ir sugadinti tiltą, kuris tik prieš 2 mėnesius buvo atidarytas.

Kitas Izraelio kovos frontas — Jordanas, per kurį vyksta susišaudymai su Jordanijos teritorijoje esančiomis Palestinos partizanų grupėm. Viena tų grupių lapkričio 4, vadovaujama Syrijos karininko, surengė riaušes prieš Amerikos atstovybę. Ją apraminant žuvo 16, sužeistų 40. Karalius Husseina paskelbė, kad ta grupė tarnauja svetimos valstybės interesams. Turėjo galvoje Syriją.

— Lenkijos kardinolas Wyszynskis lapkričio 4 išvyko į Romą. Jam nebuvo leidę išvykti nuo 1965, kada Lenkijos vyskupai pasiuntė Vokietijos vyskupam laišką, kuriame pasisakė už susipratimą ir dovanojimą skriaudų, vokiečių padarytų karo metu.

— New Yorke lapkričio 4 majoras Lindsay ir mokytojų federacijos pirmininkas Shanker nieko nesutarė dėl mokyklų streiko. Shanker kreipėsi į gubernatorių, kad šauktų seimelio nepaprastą posėdį, bet gubernatorių nukreipė visą reikalą vėl į majorą Lindsay.

— Scorpion, atominis povandeninis laivas, nuskendęs Atlante gegužės mėn., surastas 400 mylių nuo Azorų salų 10,000 pėdų gilume. Su juo žuvo 99 vyrų igula.

Lemiamos reikšmės elektorių skaičiui turėjo Kalifornija, Ohio, Illinois, kur balsų skirtumas už Nixoną ir Humphrey iki galo nebuvo žymus. Tebuvo aišku, kad Humphrey nesurink

reikalingo 270 elektorių skaičiaus. Bet nebuvo aišku, ar surinks Nixonas. Pirmiausia Nixono naudai išėjo Kalifornijos duomenys. Toliau Nixonas laimėjo Ohio. Jo likimą tegalėjo

nulemti Illinois, kuriame suskaičius 91 proc. balsų, Nixono persvara buvo 74,000. Tik Illinois 26 elektoriai galėjo pakelti Nixono naudai elektorių skaičių iki 287-17 daugiau nei būtina.

Rinkimų eigoje aiškėjo, kad Wallace surinko arti 9 mil. balsų, bet pakenkė daugiau Nixonui nei Humphrey. Aiškėjo taip pat, kad prieš rinkimus opinią teisingiausiai buvo atspėjęs Gallupas.

Prezidentas R. M. Nixon ir viceprezidentas S. M. Agnew

Bombos Vietname ir rinkimai Amerikoje

Kodėl bombardavimas sustabdytas? — Vyriausybė aiškina, kad tai rizika, kuri atidaro duris deryboms dėl taikos.

Rizika nebe pirma. Bombardavimas prasidėjo 1961 vasario 7 ir truko trejus metus ir 9 mėnesius. Per tą laiką buvo 11 pristabdytųjų ar sustabdytųjų. Priešpaskutinis buvo žymiausias — š.m. kovo 31 prezidentas leido bombarduoti tik į pietus nuo 19 paralelės. Padarius 11 nuolaidų, kodėl nesurizikuoti dvilinkta, kuri galinti atvesti į taiką.

Kodėl kaip tik dabar? — Kritikai, anot Times, klausia, kodėl nesustabdyta anksčiau. Tada būtų išvengta nuostolių, kurių N. Y. Post priskaičiuoja tiek — viršum šiaurės Vietnamo Amerika neteko 911 lėktuvų už 2 milijonus dol.; neteko 710 lakūnų.

J. Tautų diplomatai mano,

Maskva čekoslovakus tebespaudžia

— Sovietų Pravda vėl kaltina čekoslovakijos kom. partiją, kad joje "revizionistai" persekioja tikruosius "patriotus", kurie nori rengti krašte susirinkimus. Tie "patriotai" yra Maskvos šalininkai, ir tuos jų susirinkimus kursto Maskva.

— Vakarų Berlyne "kairieji" studentai lapkričio 4 surengė demonstraciją, ir susirėmė su policija buvo sužeistų 150 — daugiausia policininkų.

kad bombardavimo sustabdymo laikas nebuvo atsitiktinis. Esą prezidentas LBJ norėjęs paremti rinkimuose Humphrey. New Yorko demokratų atstovas užtikrina N.Y. Post atstovą, kad sustabdymas padės demokratams rinkimuose, nes parodyd, kad demokratai galėjo padaryti tai, kas respublikonams atrodo neįmanoma. Kai kurie diplomatai vertina, kad sustabdymo suderinimas su rinkimų diena Hanoi ir Maskvos. Esą Sovietai mirtinai neapkenčia Nixono. Sovietai spaudė Hanoi vyriausybę, kad leistųsi į derybas. Maskva dabar teigiamai vertina bombardavimo sustabdymą, kaip didžiosios kliūtis pašalinimą taikos deryboms.

Kiek iš tikrųjų bombardavimo sustabdymas prisidėjo prie rinkimų rezultato, nei Gallupas nei Harris nespėjo patikrinti.

— Prancūzija pagal U. S. News... informaciją siekia atnaujinti santykius su P. Vietnamo vyriausybe.

— Malaysia J. Tautose davė suprasti turinti žinių, kad kom. Kinija rengiasi duoti š. Vietnamui atominis ginklus.

— Amerika pranešė š. Vietnamo atstovui, kad derybų posėdis, numatytas lapkričio 6, negalės įvykti be P. Vietnamo delegacijos.

BOMBARDAVIMĄ SUSTABDĖ, tačiau derybos Paryžiuje irgi sustojo be Pietų Vietnamo

Paryžiaus derybose nuo gegužės 13, po pusšesto mėnesio akligatvio, padarytas naujas žingsnis — šiaurės Vietnamo bombardavimo sustabdymas, kurį skirtingai pristatė besiderančios šalys.

Prezidentas LBJ spalio 31 paskelbė davęs įsakymą sustabdyti bet kokią šiaurės Vietnamo bombardavimą nuo lapkričio 1 8 v. r. Paskelbė taip pat, kad Paryžiaus derybose nuo lapkričio 6 galės dalyvauti P. Vietnamo delegacija, o taip pat "išlaisvinimo fronto" atstovai... Ką už tai Hanoi pažadėjo, LBJ neskelbė.

(Harrimanas Paryžiuje buvo pareiškęs š. Vietnamo atstovui, kad LBJ sustabdys bombardavimą, jei 1. š. Vietnamas sutiks, kad Paryžiaus derybose būtų Saigono vyriausybės atstovai, 2. jei demilitarizuota zona nebus peržengiama, 3. jei P. Vietnamo miestai nebus bombarduojami).

Vietkongas Paryžiuje skelbia reikalavimus

Vietkongo delegacija, vadovaujama Mrs. Nguyen Thi Binh, lapkričio 4 jau buvo Paryžiuje. Binh tuojau pat aerodrome paskaitė korespondentams Vietkongo pagrindinį reikalavimą — turi būti pašalinta Saigono vyriausybė, sudaryta kita, draugiška š. Vietnamui. Iš Amerikos reikalauja: turi atsakyti nuo Saigono vyriausybės rėmimo, atitraukti kariuomenę iš Vietnamo, panaikinti savo bazes; tada P. Vietnamas sudarys "koalicinę vyriausybę", veikiančią pagal "išlaisvinimo fronto" programą.

DERYBŲ PASLAPTYS — NEBEPASLAPTYS

Pagal N. Y. Post informaciją Hanoi vyriausybė per prancūzų agentūrą buvo pasiuntusi prezidentui LBJ slaptą žinią, kad Hanoi suinteresuotas derybomis dėl bombardavimo sustabdymo, kol valdžioje yra Johnsonas. Taip elgtis — rašo laikraštis — Hanoi vyriausybė skatino Amerikos opijonų anketos, kurios rodė ateisiantį į valdžią Nixoną. Rinkimų momentas bombardavimui sustabdyti buvo patogiausias.

Drew Pearson tame pat laikrašty rašo, kad Sovietai šiaurės Vietnamą taip pat spaudė derėtis. Sovietai norėjo atstatyti gerus santykius su Amerika, kol neatėjo Nixonas. Esą Sovietai baiminasi, kad Nixonas atnaujinsias šaltąjį karą.

— Amerika pranešė š. Vietnamo atstovui, kad derybų posėdis, numatytas lapkričio 6, negalės įvykti be P. Vietnamo delegacijos.

Gerai, kai didieji mus paremia . . .

Bet pasitikėti tikrai galima tik savom jėgom, sujungtom į rytų bei vidurio Europos federaciją

Čekoslovakijos ir Lenkijos nepriklausomybių sukaktys buvo minėtos gausiom kalbom Pavergtų Europos Tautų Seimo posėdy spalio 28. Abiejų tautų nepriklausomybių prisiminimas buvo sujungtas į vieną dieną, nors Čekoslovakijos nepriklausomybė buvo paskelbta 1918 spalio 28, Lenkijos 1918 lapkričio 11. Toks minėjimo sujungimas vienon dienos galėtų būti laikomas simboliu pastangų ieškoti, kuriuo keliu galėtų būti sujungtas ir dviejų valstybių likimas bei išlikimas ateityje. Ties šiuo klausimu plačiausiai sustojo vienas iš pasakutinių kalbėtojų — dr. Josef Lettrich (Čekoslovakija).

Masarykas įteikė prezidentui W. Wilsonui, kuris idėjai pritarė. Tom pat dienom (spalio 26) susirinkimas Philadelphiaje taip pat pritarė Masaryko deklaracijai apie nepriklausomybę 50 milijonų žmonių nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų ir Adriatiko.

Istorija betgi nusisuko nuo tos idėjos. Minėti kraštai, netrukus tapę nepriklausomi, saviesiems interesams atidavė pirmenybę prieš bendrąjį visų interesą. O tas bendras interesas turėjo būti visų saugumas, pasiekiamas tuo būdu, kad dalis savo nepriklausomybės būtų aukojama bendram saugumo reikalui. Rūpinosi kiekviena savuoju interesu, iki visos tos tautos viena po kitos buvo palaidotos dviejų galingų kaimynų konflikte.

Kalbėtojas teigė — tautos, norėdamos išlikti laisvos, turi būti ir saugios, o saugios bus tada, kad bus pajėgios ir vieningos. Čekoslovakijos valstybės likimu kalbėtojas iliustravo, kad pasitikėt didžiųjų valstybių garantijom yra iliuzija. Jau na Čekoslovakijos valstybė mėgino saugumą sau garantuoti sąjunga su vienu iš didžiųjų — su Prancūzija. Kai atėjo kritiškas momentas, ta sąjunga pasirodė be vertės — Muenchene Čekoslovakija buvo išduota. Išmėgino Čekoslovakija ir kitą sąjungą — antrojo pasaulinio karo eigoje nusigrėžė į rytus ir sudarė sąjungą su Sovietais. Šios sąjungos rezultatas — valstybinės nepriklausomybės ir asmens laisvių palaidojimas... Išvada ne tik Čekoslovakijai, bet ir kitom rytų bei vidurio tautom, didesnėm ir mažesnėm, — saugumą užsitikrinti reikia savom sujungtom jėgom, sąjunga tų tautų, didesnių ir mažesnių, kurios sudarė rytų vidurio Europą ir apima plotus nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų bei Adriatiko.

Rytų bei vidurio Europos sąjungos idėja nėra nauja. Tik šiuo kartu stipriau pakartota. Idėja, kaip Lettrich nušvietė, kilo pirmojo pasaulinio karo metu, kai abidvi minimos tautos dar nebuvo savo valstybinės nepriklausomybės atstausiosios. Tada čekoslovakų ir lenkų vadai — Ignacy Paderewskis, būsimasis Lenkijos min. pirmininkas, ir Thomas Masarykas, būsimasis Čekoslovakijos prezidentas, 1916 Paryžiuje buvo sutarę kurti Čekoslovakijos ir Lenkijos sąjungą. Buvo sutarę taip pat šią idėją paskleisti Amerikoje.

Masarykas ir Paderewskis pasirodė 1918 rugsėjo 15 N. Y. mitinge Amerikos piliečių, kilusių iš rytų bei vidurio Europos. Po Paderewskio ir Masaryko kalbų buvo priimta rezoliucija kurti vidurio Europos demokratinę uniją. Masarykas buvo išrinktas unijos pirmininku, Paderewskis vicepirmininku. Rezoliucija 1918 spalio 19

Iškilmų proga šiai idėjai pritarė dr. Dimitrovas (Bulgarija). Anksčiau panašiai buvo kalbėjęs St. Korbonski (Lenkija), priskirdamas ir Lenkijai, kaip didžiausiai valstybei, ir daugiausia atsakomybę, jei ši idėja nebuvo paversta gyvenimu, kai valstybės buvo laisvos. Su panašia idėja (kaip informuota Darbininke š. m. kovo 29) Amerikos lenkų sąjunga "Free Eagles Organization, Inc." šiemet sveikinimo memorandumu Lietuvos sukaktis. Europoje ta pati idėja buvo žinoma "intermariumo" vardu.

Idėja savo esme yra teisinga ir gera. Teisinga, nes niekas iš šalies neduos nei laisvės nei saugumo, jei jam nebus intereso. Tragiška betgi, kad geros idėjos gimsta nelaimėje, o laimės pasiekus jos vėl užmiršamos, iki nauja nelaimė, pasibeldžia. Tokį likimą išgyveno ir ši idėja, dabar vėl aiškiau atgyjanti.

Gerai betgi bent tiek, kad žmonės kreipia dėmesį į ateities galimybes, ateities vizijas.

Pavergtos Europos Seimo posėdyje spalio 28 kalba dr. J. Lettrich.

Nuotr. V. Maželio

Dialogas tarp komisaro ir krikščionies

"Paikajam išmintis — kaip sugriauti namai, o bepročio žinojimas — nesuprantami žodžiai" (Ekl. 21, 21).

Dialogas — mūsų laikų mažiausias žodis. Jis virto beveik stebuklingu raktu atrakinči užvertom durim į politikos, kultūros, religijos rūmus.

Politikoje dialogas vadinamas derybom. Tikima, kad derybos, nors eitų metus ar dešimtį, duos kompromisinį sutarimą ir taiką.

Dialogas pasaulėžiūros bei religijos srity dabar vadinamas ekumeniniu bendravimu. Tikima, kad jis duos objektyvesnį religinių tiesų pažinimą, religinį suartėjimą, tikėjimo vienybę ir bendradarbiavimą.

Politikos dialogo rezultatus šiom dienom matome akivaizdžius Korejos, Vietnamo, Vokietijos sujungimo, Čekoslovakijos likime.

Religinis dialogas sėkmingesnis, kur yra bendras religinis pagrindas — bent tas, kad abudu partneriai išpažįsta Dievą. Rezultatas nesėkmingas, kur tokio pagrindo nėra; kur vienas partneris Dievą išpažįsta ir Jį gerbia; kitas partneris Dievo neišpažįsta ir kovoja prieš Dievą išpažįstančius. Rezultatas nesėkmingiausias, kai vienas partneris nėra pasirošęs dialogui.

Kaip tokiam religiniame dialoge reikiama pirmasis (Krikščionis) ir antrasis (Komisaras), sutirštintai vaizduoja Hans Urs von Balthasar knygoje "Cordula".

Komisaras: Prileidus, kad Dievas yra. Bet kadangi jo nėra, tai jūs nemylite.

Krikščionis: Mes jį mylime ne objektyviu, o tik suvokiamu būdu.

Komisaras: Aha, taigi jūsų tikėjimas neturi objekto. Tęskime toliau. Dalykas jau ima aiškėti.

Krikščionis: Viskas nėra jau taip paprasta: mes dar tikime Kristu.

Komisaras: Tatai jau esu girdejęs. Bet man atrodo, kad jūs

apie istorinį Kristų labai mažai žinote.

Krikščionis: Sutinku. Praktiškai beveik nieko nežinome. Bet užtat mes tikime Kristų ne tiek istoriškai, kiek Kerygmos Kristu.

Komisaras: Kas čia per velnias? Imi kalbėti jau kinietiskai?

Krikščionis: Kerygma yra graikiškas žodis ir reiškia geros naujienos skelbimą. Mes esame paveikti tikėjimo naujienos žodinio paskelbimo.

Komisaras: O kokia yra toji jūsų naujiena?

Krikščionis: Svarbiausią taisyklę, kuriuo mes esame paveikti. Kai kam tas gali reikšti nuodėmių atleidimą. Tokia buvo primityvinės krikščionybės patirtis. Prie to buvo prieita per istorinio Jėzaus gyvenimo įvykius, apie kuriuos mes iš tikrųjų mažai žinome, kad galėtume būti tikri, jog...

Komisaras: Ir tai jūs vadinate atsivertimu pasauliui? Liekate ir toliau obskurantais. Ir

su panašiais plepalais jūs norite bendradarbiauti pasaulio kuryboje!

Krikščionis (mėgina paskutinę kortą): Mes turime Teilhard de Chardin, kuris Lenkijoje padarė didelio išpuolio, kuris...

Komisaras: Ką sako Cardin, to ir mes mokome, ir šiame dalyke mes nesame reikalingi jūsų pagalbos. Gražu, kad pagaliau ir jūs priėjote prie tokios išvados. Tik likviduokite galutinai savo mistinę akrobatiką, kuri su mokslu nieko bendro neturi. Tik tada galėsime kalbėtis apie evoliuciją. Į kitus klausimus nenoriu kištis. Jei jūs patys tiek mažai žinote, tai mums nesate pavojingi. Bus sutaupta ne viena kulka, skirta pakausti. Mes Sibire turime labai naudingų stovyklų, kur galima įrodyti savo meilę artimui ir sėkmingai bendradarbiauti evoliucijos mokslui. Ten jūs laimėsite daugiau, negu savo pamokslais iš sakyklų.

Krikščionis (kiek nusivylęs): Jūs neįvertinate dinamiškos krikščionybės eschatologijos. Mes kuriame būsimą Dievo karalystę. Laisvė, lygybė, brolybė — štai mūsų išeities taskas.

Komisaras: Gaila, kad kiti šiuos šūkius paskelbė, o ne jūs. Po kitų lengva ir jums vapsalio. Jūsų krikščionybė nėra verta nė skatiko.

Krikščionis: Bet vistiek jūs esate su mumis. Ar žinote, kas jūs esate? Tu, pvz., galvoji protingai ir garbingai, tad esi nežinomas krikščionis.

Komisaras: Nebūk išūlus, jaunuoli. Man jau gana šio pokalbio. Esate patys susilikiavę, tad mums nereikis jūsų nei atversti, nei persekioti. Užteks. (Originalas: Hans Urs von Balthasar "Cordula oder der Ernstfall", Einsiedeln 1966).

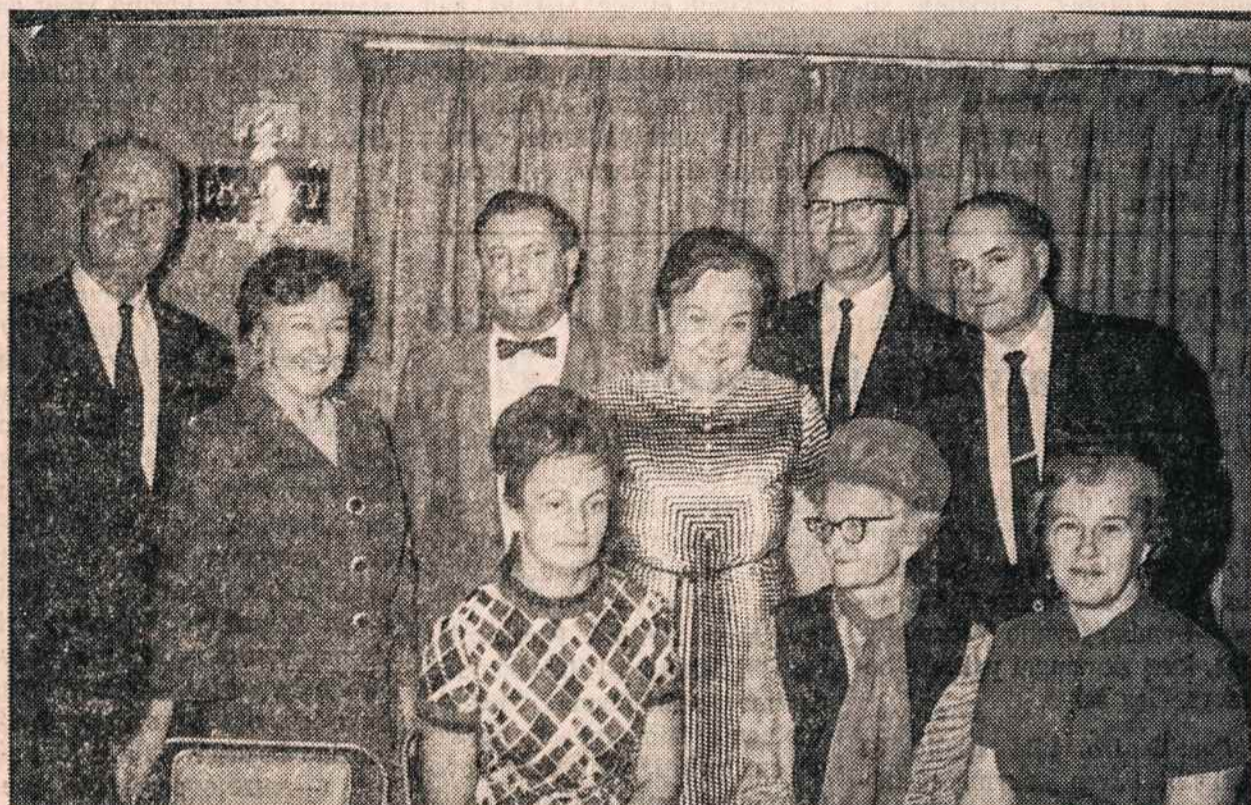
Kolonizuotoje Lietuvoje

PAMINKLAI — GERA, JEI JIE SKIRTI LENINO GARBEI

Pastaraisiais metais sustiprėjusios Lietuvos architektų ir kitų kultūrininkų pastangos išsaugoti ir, kiek įmanoma, atgaivinti senojuos Lietuvos kultūros paminklus yra "krislas akyje" šimtanuosimintiniam bolševikam.

Rugėjo pradžioje viešai buvo pareikštas šešių architektų ir šešių istorikų protestas dėl sumanymo senoj Vilniaus tvirtovėje įrengti aludę. Architektas J. Baršauskas skatino ištudijuoti (ir gal iš dalies restauruoti) Barbaros Radvilaitės rūmų liekanas. Dabar spalio 10-11 Lenino jubiliejinio partijos vadų susirinkime kultūros reikalų administratorius L. Sepetys pasmerkė "praieities idealizmą", kokiis reikiams straipsniuose apie paminklų apsaugą. Jo pareiškime skambėjo Nikitos Chruščiovo pažūrių aidas. Chruščiovas kadai "perkūnais svaidėsi" prieš Lietuvos paminklų apsaugos srities veikėjus, kam jie, esą, atstatinėja "feodalų pilis ir religinių prietarų buveines". Tai buvo taikyta bandymui aptvarkyti vieną kitą apardytą bažnyčią ir ypač restauruoti Trakų pilį. Trakų pilies restauravimas vėliau buvo išteisintas, nes šiaip taip tapo suderintas "su ideologine ir ekonomine logika": piliję "apgyvendino" Lenino stovylą, o pačią pilį pavertė pelningu turistiniu "atrakcionu".

L. Sepetys Lenino tezę (kad reikia visapusiškai įsisavinti praieities palikimą) štai kaip išaiškino: "Kultūrinis palikimas yra ne tik tai, kas sukurtą prieš šimtą metų, bet ir tai, kas pastatyta prieš dešimtį ar penkiolika". Įsidėmėtina, kad tai apima kaip tik pirmųjų penkerių Chruščiovo viešpatavimo metų statybą...

Cicero, III. Balfó tradicinio vajuos atidarymas ir naujos Balfó 14 skyr. valdybos sudarymas įvyko spalio 9 dr. Petro Kisieliiaus namuose. I-je eilėje iš k. į d. St. Kisieliene, vicepirm. J. Maldeikiene, II vicepirm. J. Pūpelienė; II eilėje C. v-bos g. sekr. Alb. Dzirvonas, izd. Br. Motušienė, buvęs skyriaus izd. ad. inž. J. Arstikys, pirm. Ona Zailskienė, Chicagos apskr. vicepirm. K. Bružas ir dr. P. Kisielius. Nuotraukoje nėra sekretorės O. Galvidienės.

KAS LAISVĖS ILGISI IR KAM JI NUSIBODO

SPAUDA

Aidai su Nr. 7 pradėjo rudens sezoną. Rašiniai rūpestingai sudoroti ir tinka skaitytojui, labiau intelektualiai išprususiam. Reiškiasi jaunesnė ir jauniausia mokslininkų kartą — ne tie, kuriem jau rengiami jubiliejai — istorikas kun. R. Krasauskas (Roma) labai kruopščiai surinko duomenis apie veiklą dr. Zenono Ivinskio, kurį jis vadina "mūsų laikotarpio žymiausiu istoriku". Dr. P. Rėklaitis (Vokietija) atkasė Gardino miesto ir Gardino lietuvių vaizdus iš 1567 m. — Hans Adelhauserio piešiniuose ir pagal juos padarytuose Niurnbergo piliečio S. Heldt nuspalvintuose piešiniuose bei jo piešinių kodekse esą 11 atskirų Lietuvos gyventojų tipų. Dr. Rėklaitis aprašyti piešiniai yra ankstesni už lig šiol populiariusius Ragainės klebono T. Leppnerio veikalo prūsų lietuvių raizinius 1690-1744.

Tarp naujausios mokslininkų generacijos, dirbančios šiuo metu Amerikos universitetuose, randam čia brandžius straipsnius dviejų autorių — dr. V. Škrupskelytės ir dr. A. Paškaus. Pirmoji davė Aloyzo Barono kūrybos analizę — parasytą subtiliai, psichologiniu formaliniu žvilgsniu. Antrasis rašė

apie John Dewey — "progresyvos mokyklos filosofą", kuris davė pagrindus ne tik šios dienos Amerikos mokyklai, bet ir galvojimo bei gyvenimo stiliui.

Tarp žurnale liečiamų dabarties reikišnių dėmesį sustabdome ties apžvalginiu sugretinimu dabarties žmonių, augančių laisvės nepritekluije, ir žmonių, augančių laisvės perlekliuje.

Pirmieji laisvės ilgisi: "Nėra nuostabu, kad Sovietų Sąjunga taip pasielgė su Čekoslovakija. Nors tam tikras laisvėjimas ir vyksta sovietuose, jis plaukia ne iš partijos, o jos nepaisant. Tai rodo rašytojų ir intelektualų nutildymo bandymai. Stalinizmas tebėra gyvas. Tik pačiuose žmonėse laisvės ilgesys ima nustelbti baimę, kuri anksčiau visus buvo sukauščiusi. Savo ruožtu pati partija ima baimintis, kad ir pačioj Sovietų Sąjungoj laisvės ilgesys nesukrėstų jos režimui. Ši baimė pasiuntė sovietų tankus į Čekoslovakiją..."

"Sovietų žygis nebuvo naujiena — jis atitiko stalininį machiavelizmą. Kaip Tassas skel-

bė, visi sovietų veiksmai buvo "skirti taikos tikslams", nes pačių čekoslovakų "partiniai ir valstybės veikėjai kreipėsi... prašydami suteikti broliškai čekoslovakų tautai neatidėliojamą pagalbą".

"Bet iš tikro nuostabi buvo čekoslovakų laisvės ryžtis. Pradėtas laisvinimasis iš primastos prievartos pasirodė taip visus suvienijęs, kad sovietų melas atsigrėzdė prieš juos pačius — neatsirado nė kvailingų! Ne "kontrevoliucinės jėgos", o patys čekoslovakų komunistai vykdė laisvinimąsi. Tai ir liudija, kaip žmogui ir tautai natūralu ilgtis laisvės, nepaisant, kokia ideologija dengtų tironiją".

O antrieji laisvės bodis: "...kai Rytuose prasideda laisvės ryžtis, Vakaruose prasideda laisvės bodėjimas, ir būtent — ne apatiškas, o agresyvus, kupinas iniršio ir revoliucinės aistros. Jis šį pavasarį išvedė Prancūzijos studentus į "revoliuciją" su komunistų ir anarchistų vėliavomis. Jis ir šiame krašte plačiai sklinda — nuo Columbia u-teto riaušių ligi demokratų konvencijos Chicagoje.

"Daug įvairių sąjūdžių suteka šion srovėn, bet bendras jos vardiklis — laisvės bodėjimas. Dvasinėj tuštumoj sunku ir laisvam būti. Tada ir užsiliepsnoja iniršiu prieš visus ir viską šiai savo pačių tuštumai pridengti.

"Tariamai kovojame už daugiau laisvės — už absoliučią laisvę. O iš tikro kuriama anarchija, kuri laidoja laisvę.

"Puošiamasi "nauja kaire", o faktiškai žiebiamas naujas fašizmas, kada demokratijoje "dalyvavimas" paverčiamas prievartos griebimusi ir "nekantrumo" vardan demonstruojamas militantiškas fanatizmas.

"Jaučiamasi avangardu, o iš tikro esama reakcine apraiška, nes ateitį svajojama praieityje — Rousseau "gamtos žmogaus" primityvizme. Daug kuo dabartinę santvarkoj pagrįstai piktinamasi. Deja, anarchinio sąmyšio kėlimas nieko nepagecina, greičiau — pablogina".

Pavergtų Europos Tautų seimas spalio 28 paminėjo Lenkijos ir Čekoslovakijos 50 metų nepriklausomybės sukaktį. Iš k. į d. J. Audėnas, St. Lozoraitis, lenkų atstovas St. Korbonsky. Nuotr. V. Mažello

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

THEODORE WOLINNIN, INC. — E. Joseph Zebrowski, laidotuvių direktorius. Moderni kopyčia. 123 E. 7th Street, New York, N.Y. GR 5-1437.

FRANK J. VOGEL laidotuvių direktorius — McCue Funeral Home. Kopyčios galimos, kur tik reikalingos. 395 Autumn Ave., Brooklyn, N.Y. 11208; tel. 277-5604.

KARLONAS FUNERAL HOME — 280 CHESTNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruosiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

N. F. WALKER, Inc. Laidotuvių direktoriai. Daug vietos automobiliams statyti. 87-84 80th Street Woodhaven, N.Y. 11421, (2112) MI 2-4343 ir 2039 Merrick Ave. Merrick, N.Y. 11566 (516) FR 8-0303.

GREEN CORNER RESTAURANT — Frances C. Saldukas savininkas. Jauki vieta maloniai praleisti laiką. Į čia vietos lietuvių suina pasikalbėti, pasivaistinti. Pravažiuojantieji ar atvykusiųjų į Waterbury, susuče čia sutiks saviškį įvairiausi vietiniai ir importuoti gerimai. 34 Green Street, Waterbury, Conn., Telef. (203) 754-9995.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaiga. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prienamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti roto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 38-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5838.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JUOZO MISIONO GERIMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausių rūšių amerikiečių ir importuotų gerimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418, Tel. VI 3-3544.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom 1 namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

C. A. VOKET — LIETUVIS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N.Y. NE 9-6620.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ — Mes siūlome nepalyginamą patarnavimą. Firma Union Tours egzistuoja nuo 1931 m. Per tuos praėjusius 36 metus nei vienas siuntinys nebuvo grąžintas ir nei vienas nežuvo. Mūsų ilgų metų patyrimas leidžia mums ir mūsų kvalifikuotam stabui išpildyti visus pareigas, susietas su siuntinių priėmimu, supakavimu, ir tu siuntinių išsiuntimu. Išmėginkite mūsų patarnavimą ir būsite patenkinti. Mes turime didelį pasirinkimą įvairių siuntiniam daiktų — geriausių siuntimui ir tai pigiausiomis kainomis; pas mus gausite visko, ką tik jūs norėsite siųsti draugams ir giminiams. Reikalaukite mūsų nemokamo katalogo — UNION TOURS 1 East 36th St. New York, N.Y. 10016. Aplankykite mūsų skyrius: Chicago, Ill. 2219 W. Chicago Ave. 60622; Los Angeles, Calif. — 344 North La Brea Ave. 90036.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743

BESTWAY TRAVEL AGENCY
Kelionės plačiame pasauly
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N.Y. 11421

NEW YORK CHICAGO

LITAS Investing Co., Inc.

specializuojasi trumpalaikių paskolų, nekilnojamo turto, ir akcijų biržos srityse. Visos autorizuotos LITO akcijos yra išparduotos. Vadovybės žiniomis tai pirmoji lietuvių suorganizuota bendrovė, kuri akcijas išplatino jas užregistruodama Securities Exchange Komisijoje. — Susipažinimui su bendrovės veikla kviečiame prisijusti savo adresą, pasinaudojant žemiau atspausdintu blanku.

LITAS Investing Co., Inc.
86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y.

Miclas Pirmininke,
Susipažinimui su LITO veikla prašau prisijusti 1968 m. pirmo pusmečio veiklos apyskaitą.

Vardas ir pavardė

Adresas

Zip Code

DAR.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERSEina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.Straipsniai ir korespondencijos redakcija taisyta savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai
grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai
reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Pareigos ir meilė tautai

Tauta yra natūralus visuomeninis junginys, kuris, būdamas sąmoningas savo vieningumo, kilmės ir civilizacijos atžvilgiais, siekia išlaikyti ir išvystyti savuosius kultūrinis elementus, siekia pilnutinio žmogaus asmenybės. Čia ir yra tautybės esmė, jos prigimtis, jos kilnieji tikslai ir josios svarba bei vertė.

Santykio tarp individo ir tautos apimtyje yra teisių ir pareigų supratimas, kuris kyla iš gamtos įstatymo.

Sv. Tomas Akvinitis rašo: žmogus kitų atžvilgiu turįs įvairių pareigų, atsivėlgiant ir jų kilnumą bei geradaringumą. Vienu ir kitu atveju tos pareigos pirmiausia priklauso Dievui, kaip pirmajam mūsų būties principui. Bet antroje vietoje mūsų būties principais yra mūsų gimdytojai ir tėvynė bei tauta. Todėl po Dievo žmogus esąs labiausiai skolingas gimdytojams ir tautai.

Taigi, yra pareiga gerbti savo tautą. Tai ir atliekame, deramai laikydamiesi tautinių tradicijų, papročių, kalbos, savosios kultūros, žodžiu, viso to, kas sudaro intelektualinį, moralinį ir visuomeninį savosios tautos paveldėjimą. Tyrinėjami savosios tautos genijų ir savosios dvasios takus, sekame garbinguosius ir skausminguosius tautos istorinius įvykius, kurie ir yra tautybės maistas.

Ir išievis visuomet pasilieka savosios tautos sūnus, kaip savosios giminės dvasinis vaisius, kaip ženklas neišdildomo savosios kultūros tipo, savosios civilizacijos nešėjo. Savosios motinos giliai būtyje įdiegto tautinio ryšio ir kilmės sąmonės niekada negali nutraukti ar išnaikinti.

Iš tų pačių šaltinių, iš kurių kyla pareigos savajai tautai, kaip viena pagrindinių pareigų yra natūrali prievolė mylėti ją pastoviai pirmenybės meile. "Gamtos įstatymas verčia spe-

cialiu būdu mylėti ir ginti tėvynę..." (Leonas XIII).

Meilė tautai ir tėvynei yra specialaus švelnumo, su tam tikru intymiu ir giliu saldumu, kuris verčia dvasią virpėti džiaugsmu ar liūdesiu, kai dalykai paliečia savąją gentį. Jau kadaise Platonas ragino žiūrėti į tėvynę kaip į savąją motiną. Iš to šv. Augustinas iškėlė tautines pareigas į sūniškumo aukštybes.

Meilė pasilikta nevaisinga, jeigu tarnyba tautai nebūtu nuolatine ir gausi besirūpinant jos gėriu, ypatingai, kada tėvynė ir pavergėjų prispausta ir naikinama. Meilė yra bendrai priimtoji sąvoka, kuri reiškia "norėjimą kitam gero". Linkėjimas gero visuomet turi sąryšį su gero darymu. Kiekvienas veikimas yra tikslingas. Gi tautinis tikslas, kaip matėme, pasireiškia saugojant ir plečiant kultūrinis elementus, iš kurių susidaro bendroji etninės vienybės sąmonė žmogiškosios asmenybės pilnam tobulumui.

Pijus XII yra pareiškęs: "Nėra reikalo bijoti, kad puoselėjamoji krikščioniškoji mokslo universali visuotinės brolybės sąmonė būtų priešinga meilei ir tradicijoms bei garbei savosios tėvynės... nes ta pati doktrina moko, jog meilės praktikas eina pagal Dievo nustatytą tvarką, pagal kurią reikia labiau mylėti ir daugiau gero daryti tiems, kurie yra mum artimesni specialiu ryšiu".

Panašiai kalba ir II Vatikano susirinkimas savose konstitucijose: "Piliečiai didžiadvasiškai ir ištikimai teugdo savyje tėvynės meilę, tačiau ne siaurą, o tokią, kad visuomet drauge būtų siekiama gerovės visai žmonių šeimai, apjungiančiai įvairiais ryšiais tarp savęs susijusias rases, tautas ir kraštus".

Taigi, tautinis junginys, savo natūraliu impulsu mylėdamas ir gindamas tautinį kultūrinį paveldėjimą, gina savo paties gyvybę.

M. Matukas

Mokslo ir meno kūriniai iš partijos malonės

Trisdešimį keturi asmenys Lietuvos rugpjūčio mėn. buvo apdovanoti 1968 metų respublikinėmis premijomis už atliktus darbus bei sukurtus kūrinius mokslo-technikos ir literatūros — dailės srityse.

Premijuotieji darbai daugiausia tokio pobūdžio, kad, būdami gerai atlikti, galėtų būti lygiai teigiamai įvertinti vieno kito ar kitokios politinės ideologijos akimis žiūrint. Tačiau premijų komiteto pirmininkas Lionginas Šepetys (LTSR kultūros ministras) visus tuos darbus uoliai sieja su komunistų partijos politika. Esą, tie darbai "rodo tolesnį lietuvių kultūros klestėjimą ir turtėjimą" ir "Komunistų partijos politika literatūros ir meno srityje užtikrina gerą, sveiką, tikrai kūrybišką atmosferą, palaiko tokį klimatą, kuris leidžia gerai pasireikšti kūrybinių darbuotojų individualybėms, polinkiams, žadina savitus meninius ieškojimus, skatina dirbti ir suteikia moralinių jėgų darbui".

Vos trims dienoms praėjus nuo tokio kompartijos politikos apibūdinimo, ta partija — jos centro komitetas Maskvoj — paskelbė autentiškesnį už L. Šepečio priminimą, kaip ji supranta savo ir visų savo pavaldinių — taigi ir mokslininkų bei menininkų — uždavinius. Individualybei, polinkiam,

savitumui tie reikalavimai mažai tepalieka vietos, iš tikrųjų apie tokius dalykus ne neužsimena. Ką Rusijos komunistų partijos vadai pabrėžia, yra štai kas:

"Politinį darbą vairuoti taip, kad tarybiniai žmonės būtų aukštesni ištikimybės Lenino priesakams dvasia, kad jiems būtų skiepijamas komunistinis ištikimimas, nesitaikstymas su kapitalizmu, buržuazine ideologija..."

Sie priminimai paskelbti nutarime, raginančiame rengtis paminėti Lenino šimtąjį gimtadienį, kurs bus 1970 metų balandžio mėnesį. Tam tikslui ir kultūros ministerija, tarp ko kita, įpareigojama:

"numatyti geriausių dramų ir muzikos spektaklių konkursus-apžiūras, temines koncertų programas, iškilmingas šventes su Lenino šūkiu 'Menas — liaudžiai' Maskvoje, Leningrade ir sąjunginio respublikų sostinėse, meno festivalius atskiruose miestuose, susijusiuose su V. Lenino gyvenimu ir veikla, dailės parodų organizavimą..."

Apie individualių polinkių "laisvę" kompartijos nusiteikimas ryškiausiai išsakytas ypač šiose atsišaukimo pastraipose:

"Šių laikų pasaulyje vyksta nepaprastai aštri dviejų ideologijų — socialistinės ir bur-

žuazinės — kova, atspindinti proletariato ir buržuazijos, socializmo ir kapitalizmo klasinių pozicijų nesutaikomumą. V. Leninas yra pabrėžęs, kad 'mūsų uždavinys — nugalėti visą kapitalistų pasipriešinimą, ne tik karinį ir politinį, bet ir idejinį, giliausią ir stipriausią pasipriešinimą'. Imperialistinė buržuazija remiasi svarbiausia nacionalistinėmis, revizionistinėmis ir kairuoliškais elementais, mėgina atbukinti klasinę sąmonę, susilpninti idėjinę politinę socialistinių šalių vienybę, išskirti darbo žmones".

"Nėra ir negali būti neutralizmo, kokių nors kompromisų kovoje su buržuazine ideologija: klasiniai principai nesutaikomi, jie nugalė kovoje. Demaskuoti buržuazinę ideologiją — marksistų-leninietų revoliucinė pareiga"...

Siemtel Lietuvos premijuotieji mokslo darbai ir meno kūriniai vargu ar turi tiesioginio ryšio su tokiais partijos reikalavimais. "Socialistinės-buržuazinės ideologinės kovos" požiūriu tie darbai ir kūriniai neutralūs. Pavyzdžiui, tam tikrus rašmenis "paskaityti mokanti" mašina, dirbtinio šilko (triacetato) savybių tyrimai, siera ar mangano elektrocheminis panaudojimas, kvantinės atomo teorijos, tyrimai kardiologijos

srityje ar kurortų perspektyvinis planavimas. Toki darbai bei kūriniai, kaip Zinkevičiaus monografija apie lietuvių tarmes, J. Degutytes poezija, J. Gaudriemo lietuvių muzikinės kultūros istorija, R. Gibavičiaus grafikos kūrinių dalis — matyti ir lietuvių išievių (vadinamų "buržuazinių nacionalistų") sluoksniuose, ir daugeliu atvejų lygiai palankiai sutikti bei verti-

nami. Iš visų premijuotų kūrinių nebent tik vienas V. Gečo paveikslas "1919 metai Lietuvoje" maždaug tiesiogiai atsiliepia į kompartijos skelbiamus reikalavimus.

Iš to kyla klausimas, ar vertingi mokslo ir meno kūriniai Lietuvos pasirodo tik komunistų partijos globos dėka, ar kaip tik nepaisant tos "globos". (Elta)

POSĖDŽIAVO LKDS TARYBA

Praeitą konferencijoje sudaryta Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos Taryba spalio 19-20 susirinko savo pirmajam posėdžiui Clevelando Čiurlionio namuose. Posėdžiuose dalyvavo: Tarybos nariai iš New Yorko, Chicago, Detroito ir Clevelando. Dalyvavo ir keli kviestiniai Sąjungos nariai — svečiai.

Posėdį atidarė Tarybos pirm. A. J. Kasulaitis.

Trumpus pranešimus Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Unijos (DCUCE), Vliko ir Leono XIII Fondo klausimais padarė Tarybos vicepirmininkas, LKDS atstovas Vliko Taryboje, DCUCE vadovybės narys ir Leono XIII Fondo valdybos pirmin. P. Vainauskas. Finansinio reikalavimų referavo Centro Komiteto išd. H. Idzelis. Raštu pranešimus prisuntė "Tėvynės Sargo" redakcija ir administracija. Ilgesnis pranešimas apie LKDS veiklą ir planus buvo paruoštas raštu ir išsiuntinetas nariams dar prieš posėdį.

Specialiu laišku Tarybą sveikino lietuviškosios krikščioniškosios demokratijos tėvas kun. M. Krupavičius. Raštu minčių pateikė ir LKDS atstovai: Vokietijoje dr. P. Karvelis ir Brazilijoje prel. P. Ragažinskas.

Taryba, pritarusi Centro Komiteto linijai principiniuose klausimuose, savo darbą riboja skyrių veiklos, spaudos ir finansų klausimais. Nutarta suaktyvinti naujų narių įjungimą, jų politinį švietimą, kreipti dėmesį dmesį ir lėšų kaupimą, padidinti "Tėvynės Sargo" ir LKDS Biuletenio leidimą, išstudijuoti galimybes leisti KD Biuletinį anglų kalba.

Svarstyta lietuvių krikščioniškosios demokratijos istorijos parengimas ir išleidimas.

Taryba taip pat išrinko tris vicepirmininkus: dr. K. Sidlauską, P. Vainauską ir kan. V. Zakarauską. (CK vicepirmin. P. Razgaitis taip pat yra ir Tarybos vicepirmininku).

Technišku Tarybos posėdžių šeimininku buvo LKDS Clevelando skyrius, kuriam vadovauja pirm. P. Tamulionis ir valdybos nariai maj. teis. L. Leknickas ir teis. P. Mikšys.

Valdyba posėdžių progą šeštadienio vakare Čiurlionio namuose suruošė Tarybos nariams priėmimą, į kurį pakvietė politinių organizacijų spaudos bei radijo žmones. Viso buvo apie 70 žmonių.

Sekmadienį buvo posėdis ir mišios už neseniai mirusius narius. Tarybos suvažiavimas baigtas specialiu pasveikinimu prel. Mykolui Krupavičiui. (KDI)

JONAS SVEDAS 60 METŲ

Rugsėjo 26 d. 60 metų amžiaus susilaukęs buvęs vilniškio "Lietuvos" ansamblio vadovas Jonas Svedas. (Liet. Encikl. jo gimimo data pažymėta "1908. X.9", bet dabartinis "Lietuvos" ansamblio vadovas Vladas Bartusevičius cituoja paties Svedo tokį pareiškimą: "Gimiau 1908 metų rugsėjo 26 dieną Liepojoje". Tad, arba J. Svedas laikosi senojo kalendoriaus datos ir 13 dienų "pasisendina", arba L.E. biografas bus antrą kartą perskaičiavęs tą datą į naująjį kalendorių).

Nuo 1962 J. Svedas nebedirba savo sukurtame ansamblyje. Perdavė jį vienam iš savo mokinių. Bet tebėra liaudies instrumentų katedros vedėjas Vilniaus konservatorijoje. (E.)

Maironio šeštadieninėje mokykloje Brooklyne giesmių moko kun. L. Budreckas

PETRAS DOMINAS IŠPLAUKĖ
I DIDŽIUOSIUS VANDENIS

Petras Dominas — inteligentiškiausias Europos plėšikas

(18) — O vis tik nesu eilinis žmogus. Ir tai svarbiausia. Geriau meteoru staigiai nušvisti ir tuoj užgesti, negu visą gyvenimą slankioti kitų šešelyje.

Tik advokatei dr. Kreuzer ta byla aiškiai nepatinka. Ji buvo įpratusi toje pačioje salėje sėdėti kitame suole ir vaidinti kitą vaidmenį.

Betty Rusienė dažnai keičia drabužius ir šukuoseną. Jos moteriškas instinktas skatina ją pasirodyti žavia ir patrauklia.

Liucė Balkienė nemėgsta fotografuoti. Ji visą laiką demonstruoja paprastumą ir kuklumą. Procesas ją vargina. Ji trokšta tik vieno — kad greičiau baigtųsi visa ta makalynė.

Keturi broliai Balkiai — Helmutas, Gerhardas, Herbertas ir Haris — laikosi ramiai ir mandagiai.

Paulius Cicheckis nervinasi. Kai pajuto, kad Dominas stengiasi suversti jam kalbę už nu-

žudymą "dėdės" Albrechto ir jo sesers Linos Liunerne, jis pasigėrė iki sąmonės netekimo. Rytotaus dieną savo šaunioju Mercedes smogė tiesiai į medį.

Kaltinimas Prokuroras perskaito griežtą kaltinimą. Gauja įvykdė 75 plėšimus, šešis pasikėsinimus nužudyti, dvi žmogžudystes, pagrobė turto už daugiau kaip milijoną markių vertės. Už tai gaujos nariai turi būti be jokio pašalavimo nubausti. Didžiausias kaltinimas kraunamas ant gaujos vado Petro Valdemaro Domino pečių. Bet jie nelinksta.

Iš pažiūros atrodo, kad Dominas visiškai nejaucia naštos sunkumo: visados žvalus ir sąmojingas, visados džentelmeniškas, ypač su damomis. Bent tol, kol koks nors netikėtus įvykis jo neįsūtina. O kai įsikarščiuoja, jis pasisavido ir tokiais išsireiškimais, kaip "kad šersiu į snukį, tu purvina kiaule".

Prokuroras reikalauja Do-

minui aukščiausios bausmės. Vakarų Vokietijoje mirties bausmė panaikinta, todėl jis siūlo teismui nubausti gaujos vadą kalėti sunkių darbų kalėjime iki gyvos galvos.

Painiavos ir pramogos Bylos nagrinėjimas užsitęsia keletą mėnesių. Reikia apklausti per pusantro šimto liudininkų bei ekspertų, išklausti gytenų kalbų ir pareiškimų, kaltinamųjų pasiteisinimų, vykti į vietas apžiūrėjimus ir t.t.

Procesas būtų nuobodus, jei bulvariniai laikraščiai nepasistengtų jį pajavrinti. Kiekviena posėdyje jie sugeba surasti kurių nors sensacijų. Ypač uoliai sekamas kiekvienas Domino žodis, kiekvienas mostas. Už dėmesį jis atsilygina tuo, kad suteikia gausius medžiagos laikraštinių plunksnai.

Spaudos puslapius dažnai margina ne tik Domino nuotraukos, bet ir jo pareiškimai. Jis neigia teisėjų kompetenciją jį teisti, nes jie patys esą didesni nusikaltėliai — buvę naciai. Jis plūsta fotografus ir laikraštinius, aštriomis pastabomis suglumina jam nepalankius liudininkus ir ekspertus.

Domino slaptaraštis Visiems didelis galvosūkis yra Domino slaptaraštis, kurio išaiškinti nepavyko geriausiems vokiečių šifro specialistams. Juo gaujos vadas parašė savo die-

nyną, kuris, jo tvirtinimu, bus panaudotas kriminaliniam romanui kurti.

Tas dienas domina ne tik teisma, kuriam, tur būt, paaiškėtų kai kurios svarbios bylos paslaptys, kaip, pavyzdžiui, advokates dr. Kreuzer santykiai su Dominu, "dėdės" Albrechto ir jo sesers nužudymas ir kitos, jei būtų surastas būdas jam perskaityti. Dienoraščio paslaptis sužinoti nori ypač žurnalistas, kurie užuodžia ten dideles sensacijas. Laikraščių redakcijos nesigailėtų daug tikstančių markių, jei autorius išduotų raktą, kuriuo būtų galima atrakinti dienyne užrakintas paslaptis.

Tačiau Dominas kietas kaip titnagas. Atrodo, kad jis ne juokais yra nusistatęs ateietyje pats eksploatuoti savo kūrybos turtais. Kalėjime juk turės pakankamai laiko rašyti ir, jei norės, dar patobulinti savo slaptąjį kodą. O kad teks už pinučių praleisti daug jaunų metų, visoje Vokietijoje niekas tuo neabejoja. Net ir pats Dominas.

Kai kaltinamasis virsta kaltintuoju

Dominas buvo žadėjęs paskutiniame savo žodyje teisme pasakyti daug idomių dalykų. Jis buvo pasirašęs 64 puslapius, tačiau vėliau apsigalvojo ir savo kalbą sutrumpino iki septyniolikos puslapių.

Kaip geras strategas jis daugiau puolė, negu gynėsi. Kaltinamasis kaltino visus — teisėjus, prokurorą, policiją, spaudą ir visuomenę. Vienas laikraštis taikliai pastebėjo, jog Domino kalbos metu susidarė įspūdis, kad bylos dalyviai susikietė vaidmenimis: Dominas sėdo į prokuroro kėdę ir visus sudodino į kaltinamųjų suolą.

Iškalba yra didelė Dievo dovana, tačiau ne visur ir ne visados ji paveiki. Geriau už patį geriausią kalbėtoją kalba faktai. Jei kalbėtojas prieštarauja gyvenimo faktams, neturi laukti pasisekimo. Tur būt, ir teisėjus bei prisiėkusius posėdininkus nedaug tepaveikė Domino iškalbingumas. Tai parodė 1967 vasario 10 paskelbtas Dortmundio prisiekusiųjų teismo nuosprendis. Dominas paturs 15 metų kalėti sunkių darbų kalėjime su teise po 15-kos metų bausmę prailginti, jei teismas ras, kad jis vis dar pavojingas visuomenei.

Bausmė kiek mažesnė, negu prokuroras reikalavo. Tai dėl to, jog nepasisekė šimtaprocenčiai įrodyti žmogžudystės.

Helmutas Balkis, tas didysis kalėjas ir "rašytojas", kurio parašytu kalėjime dienyne pasinaudojo teismas ir spauda, nuėstas 13 metų kalėti taip pat sunkių darbų kalėjime. Jo broliui Gerhardui paskirta 11

metų. Advokatė dr. Mariana Kreuzer (58) gavo šešerius metus už pagalbą ir slėpimą. Teismui taip ir liko paslaptis jos santykiai su Dominu. Betty Rusienė (27), keturių vaikų motina ir Domino palydovė dieną ir naktį, turės sėdėti vienerius metus ir dešimt mėnesių.

Dominas nenuleidžia nosies

Skelbiant teismui nuosprendį, salė buvo pilna žurnalistų ir kitokių smalsuolių. Petras Dominas ir paskutinę minutę patiesino į jį sudėtas viltis. Televizijos, radijo ir spaudos reporterius jis pasitiko su plakatui, kuriame savo ranka buvo įrašęs: "Salin, jūs melagiai spaudos gangsteriai, kitu atveju — šausiu". Teismo nuosprendį pavojingiausio pokario plėšikų gaujos vadas išklaušė šypsodamas. Gražiausias savo gyvenimo metus jis praleido už pinučių. Normalus gyvenimas jam yra ne laisvė, bet už naujų kalėjimo sienų. Laisvėje jis nebemoka judėti: nuolat susiduria su įstatymais ir jų saugotojais. Jo teisingumo supratimas yra skirtingas nuo daugumos žmonių.

Kas yra Dominas?

Vokiečių laikraščiai rašė, jog Dominas yra lietuvis pabėgėlis be pilietybės. Niekas nenori tokio "karžygio" turėti savo tarpe. Ir vokiečiai stengiasi jo atsikratyti. Iš tikro gi jis buvo

ne pabėgėlis, bet repatriantas, taigi Vokietijos pilietis. Neaišku tik, ar jis vokiečių pilietybę iki šiol tebeturi, ar jos atsisakė po karo gyvendamas Belgijoje.

Byla baigėsi, bet sensacijų dar galima susilaukti

Baigėsi Domino gaujos byla, nuskambėjusi per Vokietijos, Olandijos ir daugelio kitų kraštų radiją, televiziją ir spaudą. Kai kas ją gretino su Anglijos Banko apiplėšimu, kurio metu pagrobta apie pusterčio milijono svarų. Bet ar tikrai baigta? Vokiečių televizija jau pagaminoma filmą, pavadintą "Pėdsakai veda į Amsterdamą". Filmavimas vyko Miunchene, Dortmunde ir Amsterdame. Intriga paimta iš Domino gaujos bylos, vadinasi, autentiška. Tačiau vadais turėjo būti pakeisti. Televizijos žiurovai vietoje Petro Domino matys Pit Servatą, vietoj advokates dr. Kreuzer — dr. Thalmann. Dominą (Servatą) vaidina populiarus aktorius H. Bennet, o dr. Kreuzer (dr. Thalmann) — E. Schneider, populiarioji vokiečių operėčių dainininkė.

Gali būti, kad ir Dominas tęsė savo pažadą: naudodamasis po paslaptingu šifru užrakinta dienyne medžiaga, parašys kriminalinį romaną, kuris gali duoti paskatą ir kino filmui pagaminti. (Pabaiga)

Psichoanalizė benediktinų vienuolyne

Belgas vienuolis benediktinas kun. Gregorijus Lemerieras Meksikoje, Ahuacatitlano kaimo apylinkėse, netoli Cuernavacos 1950 metais įsteigė vienuolyną, pavadindamas jį reikšmingu šv. Marijos Prisišėlimo vardu.

Tame benediktinų vienuolyne vyko neįprastų dalykų. Visi vienuoliai buvo perėję psichoanalizės eksperimentą, ir visi kandidatai prieš įžadus turėjo pasiduoti psichoanalitiniams tyrimams. Be to, tas vienuolynas, vienintelis toks pasaulyje, buvo tapęs psichoanalizės centru, prieinamu visiem — pasauliečiam ir dvasininkam, tikintiems ir netikintiems, visiem, turintiems psichologinių problemų. Čia buvo vartojama grupinė analizės forma, kurią išvystė dr. G. Quevedo, Meksikos psichoanalitiko draugijos narys.

Nenuostabu, jog šis kun. Lemerierio naujadaras sukėlė triukšmą spaudoje ir bažnytinuose bei psichoanalitiniuose sluogsnuose. Jei eksperimentas būtų sėkmingai vystėsis ir jei dvasinė vyriausybė būtų leidusi jį tęsti, jis būtų galėjęs turėti svarbių pasekmių ateičiai.

Vienuolynų Kongregacija, ku-

ri tvarko vienuolijų sambūrius ir kuriai vadovauja kard. Antoniutti, prieš tokius bandymus yra griežtai nusistatęs. Kun. Lemerieras nebuvo greit sudraustas dėka kardinolo Ottaviani, kuris, labai nenoriai priimdamas bet kokį naujumą, pasakutinę minutę visą reikalą pavėdė pačiam šv. Sostui, t.y. popiežiui Pauliui VI.

Pirmieji žingsniai

Naujasis vienuolynas 1960 pasiekė 50 narių skaičių ir garsėjo savo kukliu, asketiniu ir disciplinuotu charakteriu. Tomas Merton, garsusis JAV trapištas, pareiškė: "Tai vienas žymiausių ir drąsiausių eksperimentų moderniam vienuolijų gyvenime". Vienuolynų Kongregacija namą užtvirtino 1959.

Bet argi tai jau buvo sėkmė? Visai ne. 1959 du nariai pradėjo reikštis aliarmojuančiomis neurotinėmis žymėmis. Susirūpinęs kun. Lemerieras pasiuntė juos pas vieną savo pažįstamą psichoanalitiką, kuris tačiau nebuvo specialistas psichoterapijoje. Tad ir jo praktika, atlikta patarimų ir sugestijų būdu, nedavė jokių rezultatų. "Aš priimdavau visus kandidatus, kurie tik pareiškėdavo

norą ieškoti Dievo. Vieno psichologo buvau nuteiktas, jog vienuolyno gyvenimas veikia asmenis ramina, su pastovumo tonu, kaip kad psichoanalizė veikia pasauliečius. Tačiau greit pastebėjau, jog vienuolynas greit iširs, jei nebus imamas drastiškų priemonių." Todėl kun. Lemerieras kreipėsi į meksikiečių mokslinę psichoanalitikų draugiją ir psichoanalizės pasekmes nusprendė išbandyti pats.

Minėtoji draugija pasiuntė į vienuolyną dr. Quevedo, kuris ir pats panorėjo pastudijuoti religinius jausmus. Kun. Lemerieras pasidavė tiems nuotykiams, nežinodamas, kur jie pagaliau jį nušęs. Penkių mėnesių laikotarpyje, po 4-6 sesijas per savaitę, jis perėjo psichoanalizės tyrimus. "Si analizė — tai pati sunkiausiaji mano gyvenimo asketinė patirtis. Ji man atvėrė akis bei blogio gelmes manyje, kurių nepajėgė atverti nei sąžinės sąskaitos, nei rekolekcijos, bet tuo pačiu laikui tai buvo ir mano gyvenimo dvasinių džiaugsmų šaltinis."

Jis patyrė, jog jo, kaip kultūvoto europiečio, asmenybė raiškiai dominavo vienuolyną, jog

tas dvasinis tėvas savyje slėpė tironiškąjį tėvą, labiau bijomą negu mylimą, ir būtų geriau, jei jis pasirodytų paprastesniu būdu kaip viršininkas, geriau — kaip jų vyresnysis brolis.

Kun. Lemerieras paprašė dr. Quevedo tą patį eksperimentą atlikti ir su jo vienuoliais. Dr. Quevedo išvystė grupinį tyrimo būdą, kad tokiu būdu sutaupyti laiką ir išlaidas. Tačiau jis perspėjo kun. Lemerierą, jog po psichoanalizės seansų kunigas galys nustoti visų savo vienuolių.

Vertingos pasekmės

Daktarui Quevedo ir jo pagalbininkui dr. Zmud vadovaujant, visi vienuoliai ir kandidatai, grupėmis po 8, du kartus per savaitę, sesijomis, kurios tęsėsi po pusantros valandos, perėjo psichoanalizės eksperimentą.

Kokios pasekmės? Iš 60 vienuolyno bendruomenės narių 40 pasitraukė. Pačiam kun. Lemerierui paskelbus šiuos davinčius, kai kuriuose katalikų laikračiuose pasirodė straipsnių, kaltinančių, jog "psichoanalizė ištuština vienuolynus." Tačiau kun. Lemerieras manė, jog pasitraukusieji dėkingi, jog jiems atsivėrė akys, jog tikrais jį pašaukimas yra grįžti į pasaulietišką gyvenimą.

Psichoanalizės eksperimentas neatbaidė kandidatų. 1966 vėl įstojo 7 kandidatai, ir taip vienuolynas vėl turėjo 30 narių.

Kokia apčiuopiama nauda iš tų seansų? Pirmiausia pakilo uolumas bei darbštumas. Savo kasdieniniams būtiniam reikalui visokiais amatais: sidabro ir medžio drožimu, meniniu spausdinimu medžiagoje, keramikos darbas. Pagal kun. Lemerierą, psichoanalizė padarė juos kūrybingesniais ir padidino kai kuriuos paslėptus meninius talentus. Vienuolyno rankdarbių dirbtuvė išsiplėtė taip, kad net reikėjo samdyti 60 pašalininių darbininkų. Sutaupyta daug pinigų, nes dingo daug ligų, kurios tebuvo vien psichologinės kilmės. Taip pat sutvirtėjo atsakomybės jausmas bei įvairios rūšies iniciatyva,

kurios anksčiau nebuvo drįstama rodyti. Psichoanalizė, išlaisvindama žmones nuo nereikalingos baimės, neurozės, svyravimų ir abejotimų, pamažu išmokė mylėti savo artimą.

Tačiau čia susiduriama su kita problema. Pagal Freudą originalių mokymų, religija pati esanti neurozė. Religiniai jausmai turį prapulti, kai per psichoterapiją pacientas pagydomas. Todėl freudiniai psichologai gana šnairai žiūrėjo į įvykius Cuernavacos vienuolyne.

Kun. Lemerieras paaiškino: "Šis netikinčiųjų susidomėjimas suprantamas, kai prisimename, jog Freudas ir kitos po jo psichoterapininkų generacijos priėmė pirminiu pagrindu, beveik kaip dogmą, savo pačių netikėjimą. Jie niekad nepabandė savo netikėjimo perleisti per griežtą analizę ir niekad nesirūpino, kokių religinių impulsų jų pačių netikėjimas slėpė. Be abejo, yra geras dalykas, kad psichoanalizė išmoko susekti ir surasti visus religinių jausmų išskrypimus, kurie tik kyla iš neurotinės baimės; tai ir yra, ką mes dabar darome Cuernavacos vienuolyne. Bet nereikėtų maišyti religinių išskrypimų su tikroju tikėjimu. Mano manymu, yra ir ateistinė neurozė, kuri užsitarnauja būti studijuojama."

Psichoanalizė yra vietos ir Dievui

Reikia pripažinti, jog visi psichoterapininkai savo darbų pagrindu ima Freudą metodą. Bet tai nereiškia, kad jie visi priimtų visas jo filosofines išvadas bei įsitikinimus. Dr. Quevedo naudojami Freudą metodą, bet kartu įjungia ir Jungo originalias mintis. Jungas buvo pats mylimiausias Freudą mokinytis, tačiau jis sukilo prieš savo mokytoją kaip tik dėl tos pačios religinių reikiųjų problemos.

Jungas skelbia, kad po asmenine pasamone, kuri yra sutramdytų instinktų būseną, yra ir bendrinė pasamone, bendra visiem žmonėms. Bendrinė pasamone reiškiasi mitais, tikybiniais simboliais ir apeigomis. Tie reiškiniai išreiškia psichinės veiklos giliausią stovį ir gali vaidinti skatinančią ir rikiuojančią rolę pasamonei plėtojantis į platesnį ir sąmoningesnį lygį. Taigi, jei ir pasitaiko iš-

Siluvos Dievo Motina, dail. J. Subačiaus kūrinyje Sopulingosios Dievo Motinos parapijos vienuolyne Kearny, N.J.

krypimų religiniuose jausmuose, patys savyje jie nėra neurozė. Kaip psichologas Jungas nebandė nagrinėti Dievo buvimo klausimo, bet jis lengvai susekė "Dievo atvaizdą" žmogaus asmenybėje, jo pasamoneje.

Ką apie tai galvoja Bažnyčia? Dabar jau yra psichoterapininkų ir kunigų, ir pasauliečių katalikų. Tačiau aukštesnės bažnytinės sferos psichoanalizę arba ignoruoja, arba kalba tik apie reikalą būti atsargiems. Šv. Sosto 1961 liepos mėn. išleistas raštas "Monitum" draudžia kunigui būti analizuojamam be tiesioginių viršinių leidimo arba skelbti, jog psichoanalizė būtina stojant į vienuolyną ar kunigystę.

Vienuolynų Kongregacija kaip tik ir naudojo aną raštą, kai bandė uždrausti Cuernavacos eksperimentą. Kun. Lemerieras save teisinio šaip: jis pradėjęs savo paties terapiją prieš "Monitum" pasirodymą, dėl to neturįs reikalo ieškoti užtvirtinimo. Be to, kaip vienuolyno viršininkas, jis turįs teisę leisti savo pavaldiniams pereiti psichoanalizės tyrimus. Tie ir kiti argumentai neįtikino Vienuolynų Kongregacijos, nežinint to, jog kai kurie kanoniškieji vizitatoriai pareiškė palankius išpučius. Po ilgo aiškinimosi ir asmeniškų pasikalbėjimų šv. Sostas pavėdė 3 kardinolų komisijai reikalą peržiūrėti.

Viskas priklausys nuo Vatikano

Eksperimentas nebuvo greit pasmerktas dėka kard. Ottaviani, nes jis pramatė asmenines vienuolių tragedijas, kai, uždarius Cuernavacos vienuolyną, jie turės pasišalinti arba pereiti į kitus namus ir kitokias sąlygas. Tačiau netiesiogiai daug įtakos turėjo ir Cuernavacos vyskupas Mendez Arceo, kuris net buvo kun. Lemerierą pasikvietęs asmeniniu teologu II Vatikano Susirinkimo metu, pasakydamas dėmesio sukėlusią kalbą šv. Petro aulėje, kai jis pareiškė nusistebėjimą, jog Schema XIII (Bažnyčia moderniniame pasaulyje) net nepaminėjo psichoanalizės.

Pats kun. Lemerieras savo reikalą yra išdėstęs įvairiuose dokumentuose ir tuos raštus yra dalinęs Susirinkimo tėvam. Tarp kitų dalykų jis ten yra pareiškęs: "...Bažnyčia, atsakydama psichoanalizės, praras inteligentiškas mases... Visas krikščioniškas dorovės mokslas turėtų būti persvarstytas šia gilumu psichologija; krikščioniškas mokymas turėtų būti pertektas šia nauja pažūra į žmogų..."

"Žinoma yra tiesa, jog psichoanalizės kilmė ir ankstyvasis jos vystymasis rišasi su nesveikų reikiųjų žmoguje studijomis. Normalumas iššaukia mokslinį susidomėjimą ir teikia progos daugiau sužinoti apie normalumą. Čia svarbu pabrėžti, jog psichoanalizė pažengė toliau už tuos pirmuosius siaurus rėmus; ji tapo mokslu viso žmogaus ir visų žmonių bendrai. Psichoanalizės technika yra ne tik mediciniškas neurozės gydymas, bet ir nepalyginamas metodas įvelgti žmogaus gilumon. Aš pats vienuolyne esu pasikeitęs visiškai. Mano pamokslai ir pamokymai, vietoje mokytojo dėstymo mokiniams, tapo asmeninėmis evangelinėmis meditacijomis pasiekti brolių vidines stygas, perduodant jiems savo paties dvasinę patirtį su gyvatingu užkrečiamumu".

Kun. Lemerieras buvo įsitikinęs, kad jo vienuolynas pasiekė paskutinį tarpinį, kai tapo įsteigtas jame psichoanalizės centras. Kitos vienuolijos užlaiko ligonines, prieglaudas, o Cuernavacos vienuolynas praktikuoj psichoanalizę. Dabar, kas tik norėjo, galėjo ten atvykti ir, specialistam vadovaujant, gydytis nuo nerinių negalavimų. Taip psichoanalizė nustojo būti vien turtingųjų privilegija. Pacientai užsimokėdavo už gydymą, tuo pačiu laiku padirbėdami vienuolyno dirbtuvėse.

Netenka viltis, kad popiežius šį eksperimentą patvirtintų, nors ir gavęs palankų kardinolų komisijos pranešimą. Bažnyčia nenori būti kieno nors instiguojuama kokią sprendimą padaryti. Klasinis žvilgsnis į žmogų kol kas turės pirmenybę prieš gilumos psichologiją. Bet kaip ilgai?

Vėliausiomis žiniomis, šis benediktinų psichoanalizės centras Cuernavacoje pernai benediktinų konfederacijos pirmo kardinolo Guto tapo uždarytas. Įvyko taip, kaip kard. Ottaviani buvo pramatęs: daug skaudžių pergyvenimų ir nemaža asmeninių tragizmų. M. Pls.

Plokštelės

NAUJOS ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

1. Lietuvos Nepriklausomybės 50ties metų paminėjimui prisiminti: Pulkim ant kelių; Marija, Marija; Sventas, Sventas; Malda už tėvynę; Lietuvos himnas; Graži tu mano tėvyne; Mano malda; Palikta šalis; Kur giria žaliuoja; Nemunas. Išpildo solistai ir parapijų chorai. Kalbos prel. Kemežio, vysk. V. Brizio, St. Bačio, vysk. Bordinolų komisijai reikalą peržiūrėti.

2. Lietuviškos Giesmės. Giesmė į Siluvos Mariją, Varpas kad būčiau, Tėve mūsų, Sv. Kazimierai, Sveika Marija, Gailėtingoji Marija, Sveika Marija, Motina Dievo, Mano malda, Iš šios mūsų žemės, Skaisčiausioji Marija, Kad širdį tau skausmas, Jėzau pas mane ateiki. Išpildo sol. A. Brazis, L. Stukas su Zibuoklių moterų oktetu, akomponuojant A. Kačanauskui. Stereo, bet galima naudoti ir mono, kaina 5 dol. Išleido Dr. J. Stukas per Eurotone Int. Ltd.

3. Lietuviškos Vestuvės. Kupiškė vyresniosios kartos meno kolektyvo etnografinis vaidinimas, piršlybos, mergvakaris, užgerų rytas, piršlio korimas, sodo pirkimas ir pačios vestuvės, atliekamos dainom, deklaracijomis ir pašnekesiais. Išleido Montrealio Mažosios Lietuvos Bičiulių draugija. Kaina 5 dol.

4. Sios bei kitos lietuviškos muzikos plokštelės gaunamos Darbininko Spaudos kioske, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. (Suntimui pridėdama 50 c., Kanadoje 1 dol.).

Maironio mokyklos parengiamosios klasės mokiniai su mokytojom L. Urbellene ir A. Kregždys

ADELĖ

(Vaizdelis iš praeities laikų)

Naslė Kerbienė su savo broliu New Yorke kadaise turėjo šešių kambarių butą. Kai mudu su Alfonsu perėjom ten gyventi, jau radome du gyventojus — Juozą ir Klemą. Aš ir Alfonsas, kurį vadinome Alfu, greitai apsipratome ir susidraugavome su kitais.

Būdavo, kai šventadieniais turėdavom laisvo laiko, pradėdavome "išdykauti", kad neretai šeiminkė turėdavo įsikšti su samčiu rankoje, atbėgdama iš virtuvės.

Kartą mūsų šeiminkė pranešė, kad atsikrausto gyventi jos tolimą giminaitė — Adelę.

Mes, keturiese, turėjome du priekinius kambarius. Šeiminkė būdavo savame kambaryje, šalia kurio buvo dar atskiras kambarys, į kurį ir atsikraustė Adelė.

Mergina buvo vidutinio ūgio, tamsių plaukų. Nors nebuvo iš gražiausių, bet ji turėjo patrauklų veidą, gražiai besijuokiantis akis ir žavią šypseną. Jos akių žvilgsnis kiurai širdin persmigdavo.

Iš karto tuo metu mūsų gyvenimas pasikeitė. Visi surimėjom ir greitai visi, kaip sakoma, pamilom Adelę.

Nei vienas nenorėjom prisipažinti, bet visi žinojome, kad ji visų mylima — toji mūsų Adelė.

O kaip Adelė? Ji laikėsi rimtai, kiekvienam šypsena mesdama, bet šiaip į kitokius santykius nesileisdama. Buvo visiem vienodai meilė, o mes iš kailio nėrėmės jai pataikauti.

Vienas iš mūsų — Juozas — buvo kiek vyresnis. Žinojom, kad turėjo ir pinigų susitaupes, juk nebuvo išlaidus.

Kartą Juozas ir prasarė — ims ir ves Adelę. Visi užsidėgė pavydu: kaip tai? Iš mūsų Adelės atimti negalima.

Savo kambariuose kartą užsidarė tai svarstėme. Juozas pradėjo mus įtikinti, kad anksčiau ar vėliau visvien turės apvesti. Visi su tuo sutikome. Juozas dar pridėjo: vyruciū, kai aš Adelę vesiu, tai nei nemanykit pas mus gauti kambario. Aš nepasitikiu.

Juozas savo piršlybas pradėjo nuo šeiminkės Kerbienės, kuri apie tai turėjo pranešti Adelei.

Ir kas? Adelė visai nenustebo, bet savo pasakė — na, dabar! Ji tą pat pasakėdavo, kai mes kai kada prisitaikė ją pabučiuodavom į ausį. Būdavo ji nei supyksta, nei jaudinasi, tik sau ramiai tardavo — na, dabar!

Praėjo keli mėnesiai, o Adelė Juozui nei žodelio. Vis būdavo su visais draugiška. Išskyrus Juozą, mes kiti džiaugiamės, kad Adelė neatitenka vienam.

Grįžę kartą iš darbo, radom nepaprastą vaizdą — pas šeiminkę iš kažkur atsibaladojęs svečias. Toks gramozdiškas, lyg arklio pailgaus veido, iškaipotas randais. Labai nesimpatiškas ir begaliniai nekultūringas. Tarnavęs laivuose, buvęs geras peštukas. Toks ir čia. Pasidėjęs jau apytuštį degtinės butelį, su įkaitusiais veidais, pasakojo apie visokius žygius. Jis savo ruožtu spaudė Adelės veidą ir taip gramozdiškai ją lamdė, o Adelė — lyg užmarinuota — akis jį įdubusi žiūrėjo ir šypsojosi.

Mums jis prisistatė — Julijus Gremezdas — gėlininkas. Mat, jis kažkurioje saloje prie gėlių augintojo dirbęs.

Toks su svečiu atsilankymas ir, be to, Adelės elgesys — bu-

vo lyg perkūnijos trenkimas, o ypač Juozui. Greitai išsiskyrėme iš jų draugijos ir, suėję į savo kambarius, galvom lingavom, o ypač Juozas graudenosi. Į mūsų buvusį linksmą gyvenimą dabar lyg kažkas būtų įmetęs piktą dvasią.

Adelė pasidarė niūri ir vis žiūrėdavo užsimasčiusi į toli. Į mūsų daromus pokštus atsakydavo dirbtiną šypseną. Visi galėjome Adelės ir keikėme ją Julijų Gremezdą.

Tai ilgai nesitęsė. Kartą parėjus iš darbo, šeiminkė pasakė naujieną, kuri mus visai pritrenkė. Sakę, šiandien Julijus Gremezdas su Adele buvo miesto rotušėje. Girdi, išsiėmę vedybų leidimą ir po savaitės — vestuvės.

Juozas, Ąirdgėlos pagautas, greit išsikraustė kitur. Mes likusieji dar norėjom, kad įvyktų toks stebuklas ir kad Adelė su arklio veidžiu išsikirtų ir vėl čia grįžtų. Tačiau tai neįvyko.

Taip ir mes pavieniai išsiskirstėme. Norėjom ant Adelės pykti ir keiktis, bet kai vaizduotėje pasirodydavo Adelės toks mums patrauklus veidas, pilnos juoko gražios akys, taip visas piktumas ir sutirpdavo. Ir mes matydavome Adelę tada tokią, kokia ji buvo anksčiau gyvenime — mūsų laimingose dienose.

P. Narvydas

ROCHESTER, N.Y.

Sėkminga "Zibuoklių" viešnagė

Spalio 19 čia rengtas "Zibuoklių" seksteto koncertas susilaukė gražaus pasisekimo. Moterų šešetuko programa buvo įvairi ir patraukli sudaryta. Trys iš jų pasirodė ir atskirai (su solo ir dueto dainomis): Genovaitė Mazur, Edna Mack (Mackevičiūtė) ir Aldona Pitkunigienė. Šešetuko dainos praskambėjo darniai ir pakiliai. Kai kurias teko ir kartoti.

Su solo dainomis pasirodė ir šešetuko vadovas ir akompaniatorius Liudas Stukas. Savo sultingu, patraukliu ir skambiu baritonu jis greitai pagavo klausytojų dėmesį. Padainavo: V. Klovo "Siuntė mane motinėle", L. Stuko "Mano mergužėlė", o taip pat porą dainų lietuvių ir anglų kalbomis iš Richard Rodgers "Oklahoma". Kai kurias dainas kartojo. Sol. L. Stukas yra gi-

męs JAV, dainavimo ir muzikos — pedagogo mokslus baigė N. Y. Yra dainavęs beveik visose rytinio Atlanto pakraščio lietuvių ap-kėse, o taip pat daug dainuoja per brolio prof. dr. J. Stuko vedamą radiją.

"Zibuoklių" seksteto dainininkės trys yra gimusios JAV, bet jų lietuvių kalba be priekaišto, tarimas aiškus. Sekstetą sudaro: Edna Mackevičiūtė, Aldona Pitkunigienė, Loreta Stukienė, Genovaitė Mazur, Ona Skurvydienė ir Bronė Venskienė. Jų dainų repertuaras — gana didelis. Labiausiai jos žinomos savo koncertais ir išleistomis plokštelėmis New Yorko, Pensilvanijos ir New Jersey lietuvių apylinkėse. Vieno iš jų labiausiai reikėtų pageidauti, tai nepagalėti šypsni, kai išėina dainuoti.

Solistai akomponavo R. Obalis. Rengė liet. radijo klubas.

Putnamo seselių koncertas

Lapkričio 9, šeštadienį, šv. Jurgio liet. parapijos salėje rengiamas koncertas, kurį atliks 7 lietuvių seselės iš Putnam, Conn., padainuodamos lietuviškų dainų ir pastatydamos scenos vaizdelį. Tikimasi, kad šis pirmas seselių lietuvių koncertas rochesteriečių bus priimtas su atviromis širdimis, gausiai atsilankant.

Karių minėjimas gruodžio 1

Karių ramovės rengiamas lietuvių karių minėjimas įvyks gruodžio 1, sekmadienį, 3 val. p.p. šv. Jurgio liet. parapijos salėje. Pranešimą padarys dr. K. Ambrozaitis, dainuos sol. Leonas Baltrus. sb

JAUNIMO STUDIJŲ DIENOS

New Haveno moksleivių ateitininkų kuopa ruošia visam gimnazijos amžiaus jaunimui bendrą studijų dieną, kuri bus gruodžio 8 šv. Kazimiero parapijos salėje New Haveno.

Programa bus tokia: 10:30 — mišios; 12 — pietūs; 1:30 — Antano Saulaičio, S.J., ir Eligijaus Sužiedėlio paskaitos, diskusijos; 3:30 v. popiet — skautiški žaidimai; 5:00 popiet — užkandžiai. Nors nebus šokių, bet vistiek tikimės, kad jaunimas susidomės, nes tai pirmas toks bandymas. Taip pat bus gera proga susitikti daug jaunimo, kurio kartais neturime sąlygų matyti. Bus proga su juo pasidalinti mintimis.

Visi laukiami! Jei kas turi kojų klausimų ar nori gauti patarimų, tegu kreipiasi į pirmininkę Gitą Merkevičiūtę, 17 Lincoln St., New Haven, Conn. 06511.

Kuopos valdyba

Vykite šalin!

Kai Braunams gimė sūnus, jie pasiuntė laimingosios motinos broliui tokio turinio telegramą:

"Tik ką atsirado nuostabus vaikuukas, tavo giminaitis".

Labai greitai jie gavo atsakymą:

"Jokio giminaičio neturiu. Vykite tą apgaviką šalin".

Anskstyvesniųjų spaudos balių programą išpildė solistė P. Bičkienė; dramų aktoriai: E. Dauguvietytė — Kudabienė, A. Žemaitaitis; Toronto vyrų kvartetas; dramų teatras "Aukuras"; Londono meno ansamblis "Baltija"; garsioji Clevelando tautinių šokių grupė "Grandinėle".

Šių metų spaudos balius meninei programai išpildyti pakvietė "Zibuoklių" sekstetą iš Newarko. Sekstetui vadovauja solistas L. Stukas. Šis meno vienetas yra pasižymėjęs savo koncertais rytinėse JAV-bių lietuvių kolonijose, koncertavo su dideliu pasisekimu Waterburyje, Bostone, Brooklyne ir daug kartų pačiame Newarko. Paskutinis seksteto koncertas buvo spalio 19 d. Rochesteryje. Hamiltoniečiai ir apylinkių lietuvių su dideliu susidomėjimu laukia "Zibuoklių" seksteto atvykstant į Hamiltoną lapkričio 9 d. Šis meno vienetas pirmą

Sol. Daiva Mongirdaitė dainuoja šv. Antano gimnazijoje Kennebunkport, Maine. Akomponuoja J. Gaidelis. Mongirdaitės koncertas gimnazijos mokiniams įvyko spalio 27 d. šv. Antano gimnazijos lietuviško švietimo programoje kasmet yra bent 4 aukšto lygio koncertai.

KANADOS LIETUVIŲ DIENA TORONTE

Kasmet rytinėje Kanados dalyje rengiama lietuvių diena. Ji rengiama vis kitoj apylinkėj. Šiemet toji diena buvo Toronte.

Paprastai ji vyksta Darbo dienos proga, bet šiemet, atsižvelgiant į daugelį parengimų, kartu ir į 50 metų Lietuvos nepriklausomybės minėjimus, buvo švenčiama tik spalio 26. Dienos programa buvo sutrumpinta.

Svarbiausias ir reikšmingiausias šios šventės punktas buvo simpoziumas tema — kaip gali-

ma sustabdyti Lietuvos rusinimą.

Simpoziume dalyvavo šie žmonės: Vliko atstovas J. Audėnas, kun. F. Jucevičius, M. Vasiliauskienė ir dr. P. Lukoševičius iš Montrealo. Vadovavo Toronto apylinkės pirmininkas advokatas G. Balčiūnas.

Įdomiausia kalba ir svarbiausia buvo kun. F. Jucevičiaus, kuris, šiemet būdamas Lietuvoje, praktiškai pamatė visą padėtį. Visų kalbėtojų buvo konstatuota, kad rusinimas Lietuvoje eina visomis kryptimis ir

visais frontais. Ypač tai reiškiasi rusų žmonių nuolatiniu siuntimu į Lietuvą. Rusai važiuoja į Lietuvą kaip amaras.

Lietuva jau sukommunistinta, ir ūkis jos eina pagal Maskvos diktatą, bet rusinimas nesustoja ir nesustos. Todėl ir kova su rusinimu turi būti tęsiama visais būdais.

Gaila, kad pasiklausyti šių rimtų kalbų susirinko ne daugiau kaip 150 asmenų.

Vakare į balių su šokiais ir kitomis linksmybėmis susirinko minia apie 1,600 asmenų. Čia gražiai pasirodė iš Clevelando atvykusi Grandinėle.

Iš Toronto į Chicagos katalikų pasaulinį suvažiavimą buvo nuvykę: Priskelimo parapijos kleb. Tėvas Placidus, dr. J. Sungaila ir J. Matulionis. Chicagoje ir yra įsteigta Pasaulio Lietuvių Katalikų Sąjunga ir išrinkta vadovybė.

DETROITO ATEITININKŲ SVENTĖ

Spalio 20 Dievo Apvaizdos bažnyčios rūsyje Detroito ateitininkai suruošė arbatėlę.

Jaunųjų ateitininkų grupės įėjo su maršu "Su daina".

Atskirų vienetų globėjos pasakė po žodį. Jaunučių globėja — J. Damušienė, jaunesniųjų moksleivių — V. Kundrotienė, vyresniųjų moksleivių — A. Milmantienė, vėliau perdavusi pareigas J. Ruginienui.

Buvo paskelbti naujai įstoja ir perkelti nariai. Į jaunučių įstojo trys nauji nariai, į jaunesniuosius moksleivius buvo perkeltas Vytautas Keblys, iš jaunesniųjų į vyresniųjų moksleivių grupę buvo perkelti aštuoni, naujai įstojo Aldona Petrauskaitė ir Daiva Petrulytė, o iš vyresniųjų, baigę gimnaziją, išėjo Jonas Nakas, Kristina Kutkutė, Birutė Baltrušaitytė ir Kristina Milmantaitė.

Po oficialios programos ir arbatėlės buvo mažas laužas su programa. Iš jaunučių Paulita Abariūtė ir Zivilė Idzelytė gražiai padeklamavo eilėraščius ir Vidas Neverauskas paskambino pianinu. Jaunesnieji moksleiviai atliko kolektyvinę melodeklamaciją — Fausto Kiršos "Smūtkelį". Įvadą paskaitė Ramunė Mikulionytė. Akordeonu akom-

IŠ VISUR

— Simpoziumas Pabaltijo kraštų klausimu Toronto universitete buvo suruoštas lapkričio 2-3. Prelegentų tarpe buvo ir du lietuviai: kun. Pr. Geiščiūnas ir prof. Vyt. Vardys. Simpoziumą organizavo pabaltiečiai studentai.

— A. Stempuzienės ir D. Lapinsko koncertus Venezuelos sostinėje Caracas globojo tenyškė Mozarto vardo muzikos mėgėjų draugija. Sekmadienį, spalio 20 d., 7:30 val. vakaro jų koncertas buvo televizijoje. **El Universal** (sostinės dienraštis) tą dieną spausdino išsamią recenziją apie jų koncertą, Venezuelos-Amerikos Centre. "Lituauna" buvo pirmas recenzijos žodis. Televizijos skelbimuose žymėjo "mezzo soprano lituauna Aldona Stempuzis" ir "compositor Darius Lapinskas, autor de las operas 'Lokys' y 'The Plague.'" (E)

— JAV LB centro valdybos posėdis įvyko spalio 27. Į posėdį atsilankė Jungtinio Finansų Komiteto pirmininkas prel. Jonas Balkūnas ir padarė pranešimą apie komiteto veiklą ir kasos stovį.

— Lietuvos pasiuntinybė Washingtono spalio 12 buvo įtraukta į vienuolika lankomų pasiuntinybių. Ta proga pasiuntinybėj lankėsi daug vietinių gyventojų ir turistų. Visi buvo supažindinti su gintaro išdirbiniais, lietuviškais margučiais ir lėlėm, Sibiro kalinių rožančium, liaudies išdirbiniais ir kitais lietuviškais eksponatais. Prieš ketelį dieną ponis Kajeckienė, grįždama vakare iš krautuvės, buvo juodukų užpulta prie pat pasiuntinybės durų ir parmušta žemėn. Pagrobtas rankinukas su keleta dolerių, rožančium ir lietuviška malda-knyge. Nuvežus ligoninėn, padaryta keletas susiuvimų. Valstybės departamentas O. Kajeckienei pareiškė užuojautą.

— Prel. dr. Audrys-Juozas Bačkis, buvęs ligšiol nunciatur sekretorium San Jose, Costa Ricoje, liepos 1 pakeltas į pirmo nunciatur sekretoriaus rangą. Nuo lapkričio 1 jis paskirtas tom pareigom ir nunciaturą Ankaron, Turkijon. Į paskyrimo vietą išvyksta lapkričio pirmoj pusėj.

ponavo Rimas Kasputis. Penkios dainininkės — Taura Zankaitė, Rita Neverauskaitė, Vida Nakaitė, Ramona Pikūnaitė ir Kristina Veselkaitė — padainavo dvi dainas: "Už jūrų marių" ir "Geltona, žalia, raudona". Jaunučiai sušoko "Noriu miego, saldaus miego". Buvo apie devyniasdešimt jaunuolių ir daug tėvelių. Arbatėlė labai gražiai pavyko.

★

Lapkričio 9 vyresnieji moksleiviai ruošia iškylą į atominės energijos fabriką prie Monroe, Michigan, vadovaujant dr. A. Damušiu.

Birutė Kutkutė

WORCESTER, MASS.

Spalio 20 mirė Jurgis Palaima, sulaukęs 74 metų amžiaus. Gyveno 26 Mott St. Turėjo krautuvę, į pensiją išėjo prieš porą metų.

Buvo gimęs Kaune. Jo tėvai buvo Mykolas ir Marija Morūnaitė — Palaimos. Priklausė lietuvių klubui ir kitom draugijom. Palaidotas iš šv. Kazimiero parapijos bažnyčios.

Nuliūdime paliko žmona Ona (Zigaitė) — Zumienė-Palaimienė, dvi podukros — Katarina Kuzmiskas, Karolina Markūnas, posūnis Juozas Zuma, 6 anūikai ir 3 proanūikai. Visi gyvena Worcesteryje.

Velionis skaitė Darbininką per 40 metų.

MIRĖ IZIDORIUS TARULIS, CICERO LIETUVIŲ VEIKĖJAS

Rugsėjo 30 staiga mirė Izidorius Tarulis, žymus senosios kartos Cicero lietuvių veikėjas. Iš vakaro jis dalyvavo Zarasiškių klubo susirinkime jam pirminkavo. Ten pasijuto susirgęs. Rytąjį dieną jis buvo nuvežtas į šv. Kryžiaus ligoninę, kur ir mirė.

Suaukota daug mišų, prinešta daug gėlių, daug dalyvavo laidotuvsė. Visa tai reiškia, kad įvertino velionies darbus.

Petkaus ir sūnaus laidojimų namuose šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioj ir šv. Kazimiero lietuvių kapinių koplyčioj visas apeigas atlikinėjo kan. Vaclovas Zakarauskas.

Bažnyčioje pamaldų metu gražiai giedėjo velionies giminaitė solistė Genovaitė Mačytė. Palaidojus pietūs buvo Račiūno valgykloje.

Velionis buvo gimęs 1891 balandžio 5 Uženiškių km., Vajasiškio parap., Zarasų apsk. 1909-10 gyveno Petrapily, Rusijoje. 1911 atvyko Amerikon.

Apsigyvenęs Cicero, Ill., per

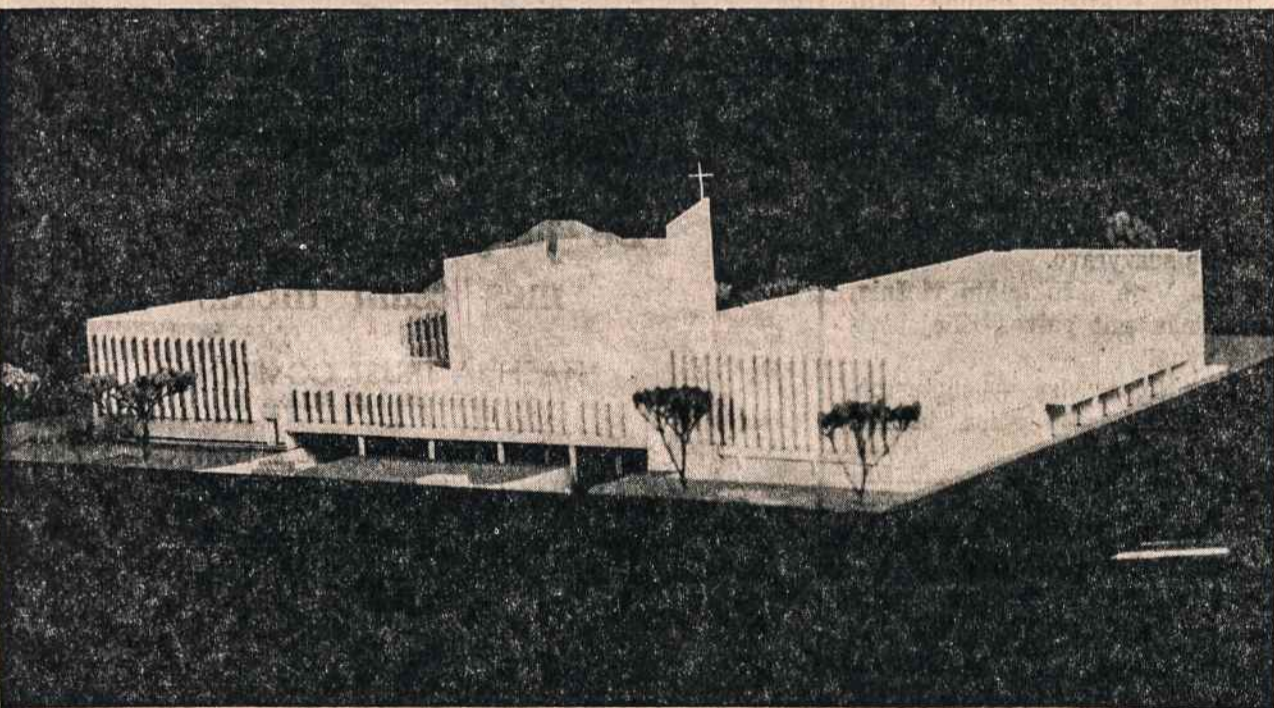
50 metų dalyvavo šios kolonijos lietuvių darbuose: R'audonos rožės draugijoj, parapijos chore, SLA kuopoj, Lietuvių namų savininkų klube; Alto, SLA seimuose dažnai atstovas. 1935.II.16 įsteigė Zarasiškių klubą.

Nuoširdus, visiems vienodai artimas, tolerantas, nuolat renkamas į valdybas. Zarasiškių klubui ir SLA kuopai pirminkavo per 30 metų.

Pusę šimto metų spaudai rašinėjo žinutes apie lietuvių veikimą. Parašė dramos veikalą "Zarasinė" (nespausdintas), kurį zarasičiai scenos mėgėjai sėkmingai vaidino. Didžią dalį gyvenimo skyrė lietuviškiem reikalom. Iki pensijos pastoviai beveik vienoj darbovietėj dirbdamas, lietuvių vardą tinkumoj aukštumoj išlaikė, buvo net keturiais diplomais bei garbės ženklais apdovanotas.

Buvo vedęs 1916 birželio 24 d., ir su žmona Marija gražiai sugyveno.

Jonas Juodvalkis

Kultūros Židinio pradinio plano modelis, darytas archit. Adolfo Tyliaus. Planuojama salė, lituanistinės mokyklos patalpos, organizacijos kambariai, biblioteka, meno galerija, spaustuvs, redakcijų bei administracijų patalpos, koplyčia, vienuolynai. Šis planų modelis bus toliau vystomas ir tobulinamas, tiek viduj, tiek išorėj.

Nuotr. R. Kisiellaus

Mielas Lietuvi, JAU LAIKAS — paremk Pranciškonų pastangas pastatyti

KULTŪROS ŽIDINIŲ NEW YORKE

Pranciškonų Kultūros Židinyms tarnaus visiems lietuviams dėlto visų prašome kiek galint didesnę auką prisidėti prie jo STATYBOS FONDO.

TEVAMS PRANCISKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND)

Siunčiu auką statybų fondui ir prašau įrašyti mane (mūsų šeimą / mūsų mirusiųosius) į:

- Garbės fundatorius (\$1000) Fundatorius (\$100)
 Amžinuosius narius (\$500) Rėmėjus (mažesnė auką)

Pasizadu iš viso paaukoti ateityje statybų fondui

ADRESAS

Zip Code

Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax Deductible)

Hamiltono vyresnieji moksleiviai ateitininkai su dvasios vadu prel. dr. J. Tadarasku ir globėju J. Pleiniu.

Nuotr. A. Juraičio

Atrodo grūstis, bet kiekvienas savo take — lazdelės perdavimas 4x100 m estafetiniame bėgime

Lietuviai olimpinuos žaidimuos 1968

Be priekaišto suorganizuoti XIX olimpiniai žaidimai Meksikoje jau pasibaigė. Jei prieš tai actekų sostinė virpėjo neramumais, tai nuo spalio 12 visi nesklandumai nustumti į šalį, ir šeiminiškai suspindėjo tokiais olimpiniais žaidimais, kokių dar nėra buvę.

Mus pirmiausia domina, kiek sportininkų iš Lietuvos dalyvavo ir kaip jiems sekėsi olimpinėse varžybose. O tokių buvo dešimtukai — jo tarpe pusunkio svorio boksas D. Pozniakas iš Vilniaus, sakoma, ne lietuvius. Kiti daugiausia irklautojai: penki Zalgirio aštuonvietė (šių valčių ir buvo atsivežę į Meksiką): Antanas Bagdonavičius, Vytautas Briedis, Juozas Jagelavičius, Zigmantas Jukna, Jonas Motiejūnas. Kiti aštuonvietės įgulos nariai buvo iš Maskvos, Leningrado ir Kijevo. Dar buvo atvykęs ir treneris Ričardas Vaitkevičius. SS aštuonvietė su vairininku olimpinuose žaidimuose užėmė trečią vietą (bronzos medalis). Be to, lietuvis Apolinaras Grigas su vienu maskviečiu irklavo dvivietėje valtyje, bet jiems į pirmąsias vietas nepavyko prasimušti.

SS krepšinio rinktinė, kuri šiemet iš tradicinės antrosios vietos smuktelėjo į trečiąją (pusiaubaigė pralaimėjo Jugoslavijai 62-63), vienu iš pagrindinių žaidėjų buvo Modestas Paulauskas, sukašęs nemažą taškų kapitalą. Padėtis: 1. JAV, 2. Jugoslavija, 3. SS, 4. Brazilija.

Bokse, be jau minėto vilniečio Pozniako, kuris savo svoryje laimėjo aukso medalį, baigmė nugalėjęs rumuną Monea, sunkiame svoryje iki pat baigmės sėkmingai kovojo Jonas Čepulis. Paskutinėje dvikovėje, su JAV negru Foreman, priešininkas buvo aiškiai pranašesnis, ir Čepulis turėjo pasitenkinti sidabro medaliu.

Stasys Saparnis, tarnaujantis sovietinėje armijoje Maskvoje, dalyvavo modernioje penkiakovėje. Jis neiškilo iki medalių, bet SS komandiniai užėmė antrą vietą, kai pirmoji atiteko Vengrijai.

Tiems, kurie domisi medalių statistika, galima priminti, jog lietuvių pasirodymas Meksikoje buvo itin sėkmingas. Išskyrus dvivietę valtį, visi kiti susizėrė olimpiniais medaliais, padėję laimėti komandoms ar pavieniui išryškėję. Kaip sakoma, olimpinuose žaidimuose nėra tiek svarbu medaliai, kiek dalyvauti, nes normos, atranka didelė ir prasiskverbia tik patys geriausieji pasaulyje. Pagaaliau, medalius kartais lemia dienos forma ir visokie atsitiktinumai. Dėl to, kalbant apie pa-

KĖSTUTIS CERKELIŪNAS

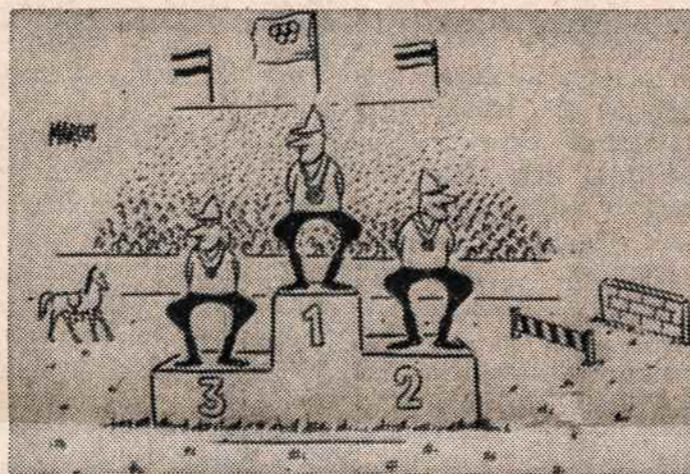
čius iškiliausius, nereikia užmiršti ir tų, kurie iškopia į pirmąjį šešetuką, o kartais ir dešimtoji vieta didelis laimikis.

Kedenant lietuviškus reikalus, minėtina lietuvių Irena Macijauskaitė-Piotrowski, Meksikoje atstovavusi Kanadai. Ji dalyvavo 100 m bėgime. Antroje iš pirmųjų šešerių užbėgimų Irena parodė laiką 11,3 sekundžių ir, po amerikietės Bailles su 11,2, užėmė antrą vietą. Tuo būdu pateko į ketvirtąją, kur savo užbėgime, vėl su 11,3, liko trečia — šį užbėgimą laimėjo Swezinska-Kirzenstein (Lenkija), su 11,1 (pakartotas pasaulio rekordas). Prasišūmusi iki pusiau baigmės, Irena iškrito, nes savo užbėgime liko šeštą su 11,5, bet už savęs paliko Jones (Didž. Britanija) su 11,6 ir Golomazovą (SS) su 11,7. 100 m baigmę nulėmė juodukė Tyus (JAV) per 11,0 (naujas pasaulio rekordas).

Į olimpinis žaidimus nuvykę lietuvių žiūrovai iš JAV ir Kanados jautriai sekė savo tautiečių pasirodymą, turėjo progą su jais pasikalbėti, pabendrauti. Vienas inžinierius iš New Yorko, stebėjęs SS aštuonvietės valties treniruotę, riktėlyje: "Vyrai, laikykites!" Bent keturios galvos staigiai atsigrįžo į tą pusę, iš kur pasigirdo lietuviškas šauksmas.

Kiti, likę namie, žaidimus ga-

lėjo stebėti per televiziją. ABC bent keletą kartų per dieną rodė olimpinę programą. Kai buvo transliuojama sunkaus svorio boksas tarp lietuvių Čepulio ir amerikiečio Foreman, vienuolikos metų lietuvių New Yorke taip ir neiš-

Taip stovi raitųjų sporto dalyviai, kai gauna medalius

Pinigų kalykla

Lietuvos pinigų kalykla buvo įrengta "Spindulio" bendrovės rūmų (Miško gatvės Nr. 11) apatiniame aukšte.

Įrengė ją pati bendrovė, kurios 51 proc. akcijų priklausė valstybės išdui.

Darbai kalykloje prasidėjo 1936 m. birželio mėn.

Visa kalyklos patalpa — dvi salės ir sandėlis — buvo visiškai izoliuota nuo kitų bendrovės patalpų. Geležinės durys iš koridoriaus buvo vienintelis įėjimas. Langus saugojo plieninių štangų grotos.

laikė: "Nemušk jo taip smarkiai — jis lietuvis!"

Amerikinėje spaudoje ir toje pat ABC televizijos programoje, lietuviams, toli gražu ne rusiškom pavardėm ir vardais, buvo vadinami rusais. Tiesa, vieną vakarą ABC pranešėjas užakcentavo, kad gimnastė Larisa Petrik yra ne rusė, bet ukrainietė. Betgi to nepadarėta, kalbant apie Čepulį ar Paulauską.

New Yorko Daily News bendradarbis Gene Ward, savo rašinį iš Meksikos spalio 28 d. taip pradėjo: "The hulking Russian, Iones Cepulis, was dressed for the kill". New York Times bendradarbis Dave Anderson lapkričio 1 d. paskelbė pasikalbėjimą su savo laiku buvusiu pasaulio sunkaus sv. bokso meistrui Max Schmelingui (Vokietija). Schmelingas buvo Meksikoje ir štai jo viena citata, kur jis kalba apie amerikietį boksą Foreman: "They shouldn't take his victory over the Russian too seriously". Tiems kurie rašo laiškus spaudai ir televizijai lietuviškais reikalais, čia dėkinga dirva pasireikšti.

Apskritai, į akis krito, jog SS rinktinė stigo lietuvių lengvatlečių. Užtat sužibėjo latvis Janis Lusis, ietį numetęs 90,10 metrų (aukso medalis). SS moterų Meksikoje liko be aukso medalių, o iš vyrų, be latvio Lusio, SS gavo tik dar du auksinukus: trišuolį laimėjo Sanejev su 17,39 m ir 20 km ėjimas nusvėrė Golubniči per 1:33.58,4val.

Plačios gatvės

Girtas vyras grįžta namo pirmą valandą nakties ir sako žmonai, kad iš restorano išėjęs lygiai devintą.

— Nemeluok, — pyksta žmona, — nuo restorano iki namų tik trys trumpos gatvelės!

— Trumpos tai trumpos... Bet gi jos plačios!

Kalėjime

— Kiek tave nubaudė?
— 99 metus. O tave?
— 75.
— Tai gulksis į lovą prie durų. Išėisi pirmasis.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre St., West Roxbury, Mass. 02132.

KAIP VAIKAM PADETI? Klausimas

Mūsų sūnus yra vedęs vietinę amerikietę ir su ja turi tris vaikus. Jie yra vedę 9 metus ir neprastai sugyvena.

Prieš du metus mūsų sūnaus šeima ištiko net trys nelaimės: žmona rimtai susirgo, vaikas nusilaužė koją, ir sūnus darbe susižeidė dešinės rankos nykštį ir negalėjo dirbti tris mėnesius. Jie gavo pašalpą iš kažin kokios įstaigos, bet iš to buvo labai sunku jiems pragyventi.

Tokioms nelaimėm ištikus, mes jiems padėjome, kiek galėdami, bet patys esame senyvo amžiaus ir gyvename kukliai, iš pensijos. Sūnus, mums nežinant, pradėjo skolintis pinigų iš visokių giminių ir pažįstamų. Grįžęs į darbą, pradėjo skolintis iš banko ir pagaliau iš "finance companies". Mes nežinojome, kad jis mokėjo tokius aukštus procentus, kurių mes už savo sutaupas banke negauname.

Taigi, dabar vaikai yra praskolinę tiek, kad skęsta sklose. Sūnaus algos užtenka tik procentams apmokėti, o iš skolų išlįsti jiems yra neįmanoma. Mes tikrai nežinome, kiek jie turi skolų, bet marti sako, kad jie gauna visokių grasinančių laišku iš įstaigų, kurioms yra skolingi. Marti tebeserga, dirbti negali, o vaikai yra jauni ir jiems nuolat ko reikia. Mūsų vaikas sulys, naktimis nemiega, ir mes nežinome, kaip jam padėti. Jis dirba sunkiai fabrike, o vakarais dirba iki 12 val. gazolino stoty. Užsimuš ir tada našle ir našlaičiai paliks visai be pagalbos. Ar yra kokių įstaigų, į kurias galima būtų kreiptis, kad padėtų vaikams išsinarplioti iš bėdų ir vėl ant kojų atsistoti. Visokie žmonės,

Naujus Metus pasitikdami visi jau buvo gerokai įkaušę. Vaisingas šeiminkas keldamas taurę susvyravo.

— Vaje, šuktelėjo viešnia, — man ant galvos išliejai visą vyną!
— Ne, ne visą, — sumurmėjo kaltasis — kelios bonkos dar liko.

NAUJI AUTOMOBILIAI 1969 THUNDERBIRD

Penkioliktieji amžiaus metai šiam ištaigingam Fordo automobiliui prideda daugiau ištaigingumo ir daugiau ypatingų įrengimų.

Dideli ornamentacijų pakeitimai bei kiti patobulinimai ir toliau kelia jo vardą kaip "vienintelio pasaulyje". Dvejaduris Thunderbird 1969 metais yra žemesnis, su naujais pasirinkimais, į kuriuos įeina elektrinis saulės stogas ir elektra šildomas užpakalinis langas. Saulės stogas, randamas dvejų ar trejų durų Landau modeliuose, atskleidžia vairuotojui ir keliautojams atvirą reginį su klasiškai keliaujančio automobilio bruožais.

1969 FORDO SUNKVEŽIMIAI. — Ilga 1969 metų Fordo sunkvežimių eilė turi išpūdingą skaičių naujų įrengimų ir pasirinkimų, pritaikytų pirkėjo reikalavimams.

Ecoline ir Club Wagon serijos su tam tikrais pritaissimais gali būti naudojamos kaip mokyklinės, kurtuozinės, parodinės, stovyklinės ir kitokios automašinos. (Praneš.)

galintieji dirbti, tingi ir gauna visokių pašalpų iš valdžios. Mūsų vaikas ne tingins ir jį bėdos yra užpuolusios be jo paties kaltės. Būtime dėkingi už Tamstos patarimą.

Susirūpinę tėvai, Ohio valstija

Atsakymas

Nėra tokios įstaigos, kuri šelpėtų žmogų, kuris sugeba

dirbti, uždirbti ir privalo savo šeimą išlaikyti. Patariu Tamstų sūniui nueiti pas vietinį advokatą ir su juo pasikalbėti dėl vadinamųjų "voluntary bankruptcy proceedings". Tokiu atveju kreipiamasi ne į valstijos (state), bet į federalinį (federal) teismą, prašant paskelbti "bankrotu". Advokatas išpildo visas reikalingas formas (kurių yra labai daug) ir pateikia teismui visų skolų ir "turtų" (assets) sąrašą. Kai teismas paskelbia "prašytoją" (petitioner) bankrotu, — visos skolos "išnyksta" ir nebėra teisinės prievolės jas mokėti.

Zinoma, tai nėra malonus arba garbingas žingsnis ir nėra pageidautinas reikalas nei biznyje, nei asmeniškame "kredite" (credit). Tačiau, nesant kitokios išeities, yra geriau imtis tokios įstatymų numatomos priemonės, negu tęsti beviltišką padėtį.

Alfa Jeweler

A. ŪSELIS
Garantuotas laikrodžių taisymas
Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe

REGINA ŪSELIENE — Tel. 497-8865
Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas
267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pašiusiti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1968 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$7.00

Už kalendorių \$.....

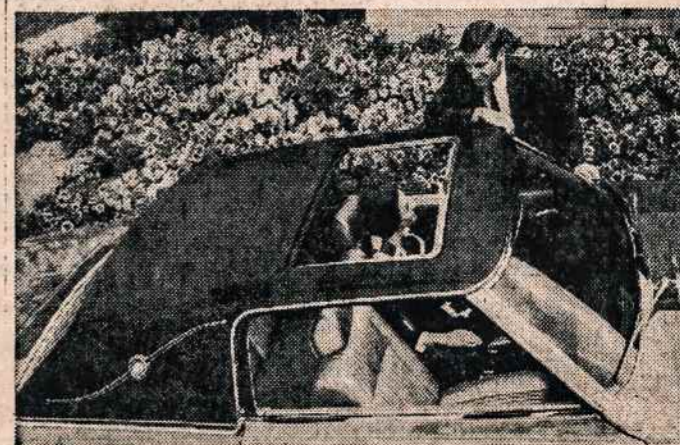
Siunčiu už prenumeratą \$.....

Spaudai paremti \$.....

Be jūsų... mes esam niekis

NASHUA TRUST COMPANY
MEMBER F. D. I. C.

CORNER EAST PEARL & MAIN
HUDSON OFFICE, 4 DERRY STREET
DRIVE-UP, ACROSS FROM CITY HALL

Ištaikingų Thunderbird automobilių "vienintelio pasaulyje" išvaizda 1969 metų yra patobulinta stiliumi ir inžinieriais pagerinimais bei naujais pasirinkimais. Dvejų durų Landau modeliai (viršų) turi ištaikingesnį stogą su baltom kolonėm. Tarp 1969 m. pasirinkimų įspūdingiausias tai elektrškai įgalintas saulės stogas (apačioj). Saulės stogas, prienamas Landau modeliuose, atidaromas ir uždaromas mygtuku stogo dangtyje.

LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ IŠPARDAVIMAS

Trys ilgo grojimo lietuviškos plokštelės už penkis dolerius

1. Lietuvos Senos ir Naujos Dainos: Įdainuota solistų ir choro 11 lietuvių dainų: Mergužėle, brangi, Metai, Pavasario linksmybės, Barbutė ir Pilypas, Šią naktelę, Prieš tolimą kelionę, Užstalis daina, Tinginė bobutė, Oi laukiau, laukiau, Oi, tu Jieva, Jievužė, Augu pas tėvelį, Stikliukėlis.

2. Suk, Suk Ratelį, Vilniaus tautinio choro ir solistų įdainuota 14 lietuvių dainų: Suk, suk ratelį, Stok ant akmenėlio, Palankėj, Bernelis tinginėlis, Mergaičių daina, Nida, Festivalinis valsas, Šeriau, šeriau sau žirgelį, Žaliojoj lankelėj, Melžėlėlė ir meistrėliai, Dainelė apie tiltą, Per šilęjį jojav, Naktigoniai ir Ramunėlės.

3. Kur Banguoja Nemunėlis, Sol. Algirdo Brazio, įdainuota 16 lietuvių kūrinių: Kur banguoja Nemunėlis, Suvlitas, Patekėk aušrine, Siuntė mane motinėle, Pulu stiklėjį, Kur banguoja samanota, Ilgesys, Kur tas šaltinėlis, Aria iš op. "Gražina", Tėve mūsų, Sveika Marija ir Šventa Naktis.

4. Lietuvos Kanklės: O. Mikulskienei vadovaujant įgrota: Pas močiutę augau, Suktinis, Supinsiu dainužę, Pas motulę, Rugučiai, Lenciugėlis, Naujienos, Sėjau rūtą, Siuntė mane motinėle, Kepurinė, Per giria, girelę ir Sveikas Jėzau.

5. Težydi Vėliai Lietuva, Lietuvos Vyčių choro, vadovaujant muz. Faustui Stroliui, įdainuota 17 lietuvių dainų: Eisis girion, Beauštanti aušrelė, Vistos, Oi, motinėle, Mergaitė, Kas tas miežio grūdas, Gieda gaideliai, Per Klausučių ulytėlę, Laisvųjų daina, Man liūdna, Daina, daina, Vežė mane iš namų, Šią naktelę, Tu, mano motinėle, Pasisėjau žalią rūtą, Sėdžiu po langeliu ir Vyčių himnas.

6. Lietuvos Aidai. Charles Daubarō akordeonu įgrota 16 lietuviškos muzikos dalykėlių: Agonėlė, Siuntė mane motinėle, Palankėj, Laisvės varpo daina, Dzimdzi, Mikita, Atskrend sakalėlis, Ant kalno karklai siūbavo, Šią nedėlę, Plaukia Nemunėlis, Munšainiukas ir 5 lietuviškos polkos.

Iš šio sąrašo išsirinkus tris ilgo grojimo plokšteles, moka tik penki doleriai. Atskira plokštelė kainuoja 2 dol. (anksčiau buvo parduodamos po 4 dol. Norį įsigyti papigintų plokštelių, prašomi rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Persiuntimui pridedama 50 c.

LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS PAPIGINTOM KAINOM

Keturios ilgo grojimo lietuviškos plokštelės už penkis dolerius

1. Tėvynės Meilė Nemari, A. Dambrauskaitės įdainuota 13 lietuvių dainų: Ramunės daina, O naktelė rami, Pradalgiuose, Liepė tėvelis, Dobilėlis, Na, tai kas? Tulpės, Tėvynės meilė nemari, Jau atėjo rudenėlis, Kam šereči žirgelį, Sėdžiu po langeliu, Oi berneli venturi ir Vakaras.

2. Lietuvių Tautiniai šokiai, Švedo ansamblio ir Aitvarų kvarteto 14 lietuvių šokių: Aštuonytis, Landutė, Lenciugėlis, Sukčius, Linelis, Jevaro tiltas, Klumpakojis, Kalvelis, Sadutė, Žiogelis, Vakarukoš, Audėjėlė, Mikita ir Suktinis.

3. Žibuoklės, L. Stuko moterų seksteto įdainuota 14 lietuvių dainų: Ruduo, Gėlių daina, Vėl gegužės naktis, Avietėlė, Man ne vistiek, Joninių daina, Dainą apie tiltą, O, ramunėlė, pasakyk, Aunu, aunu baltas kojas, Myliu tave, Plaukia sau laivelis, Kai ateis pavasarėlis, iš op. "Birutė" Sesutėlės — lelijėlės ir iš op. "Dana" moterų choras.

4. "Lietuvos Atsiminimų" 25 m. Jubiliejaus koncertas: su solistais ir choru įdainuota: Tėviškės namai, O, ramybe, Oi berneli venturi, Avietėlė, Myliu tave, Man ne vistiek, Palikta šalis, iš op. "Eglė žalčių karalienė", Lietuva, iš op. "Gražina". Taip pat "Dominikas ir Motiejus, ir jų draugas Timotiejus".

Sios 4 lietuviškos muzikos ilgo grojimo plokštelės gaunamos už penkis dol. Paskiros plokštelės kaina 1.50 dol. Šių plokštelių yra nedidelis kiekis (anksčiau buvo parduodamos po 4 dol.). Norį įsigyti prašomi kreiptis: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Prisiuntimui pridedama 50 centų.

SACHMATAI

Veda K. Merkis
JAV komanda kvalifikavosi į baigmę, sachmatų olimpiadoje, šveicarijoje, nors ir lošia be savo žymūno Bobby Fischerio. JAV įveikė Prancūziją 3:1, Austriją 2½:1½, Australiją ir Venecuėlą po 3½:½ ir Mongoliją 2½:1½, tačiau pralaimėjo Danijai 1½:2½ (Reshevsky pralose prieš Larseną, o Evans, Benko ir Lombardy sulose lygionis). Į baigmę įėjo po 2 komandas iš 7 grupių, būtent: Sovietų S-ga ir Filipinai; JAV ir Danija; Jugoslavija ir Lenkija; Vengrija ir Kanada; Vak. Vokietija ir Rumunija; Argentina ir R. Vokietija; Bulgarija ir Českoslovakija.

Iš šveicarijų spaudos matosi, kad Fischeris iš JAV-bių komandos išbrauktas ir kad George Koltanowsky pasiėmė JAV komandos kapitono pareigas, o tarptautinis meistras Donald Byrne įkeltas į komandą. D. Byrne žaidė 4 kartus ir pelnė 3½ taško (!) ketvirtoj lontoj. Spaudos iškarponis iš šveicarijos mus aprūpina Lietuvos sporto veteranas Stasys Garbačiauskas.

JAV komandai naujas nemalonumas: iki šiol buvo skelbta, kad pasiektos pasekmės grupėse nebus įskaitomos į baigminius žaidimus, o dabar nutarta įkelti dviejų komandų tarpusavio rezultata grupiniams susitikimams įskaityti, kaip baigminio pirmojo rato rezultata. Išdavoje: Danija 2½ - JAV 1½.

JAV komanda sekmdienį, spalio 27 d. baigminę grupę įveikė Vakarų Vokietijai 2½:1½. Reshevsky ½:½ Unzicker P. Benko ½:½ L. Schmid R. Byrne ½:½ K. Darga D. Byrne 1:0 H. Pfleger

Bostono tarpklubinėse, spalio 25 d. Harvardo universitetas sudorėjo Cambridge 4:1 ir Boylstono klubas — lygos čempionas M.I.T. 4:1. Lietuvių B pralaimėjo prieš Boylston B 2:3. Lapkričio 1 d. Lietuvių B važiuoja į Dorchesterį, o Boylstono I-jį atvyksta į So. Bostono Lietuvių P. D. klubą rungtynių "Championship" divizioneje.

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda NEW YORKE
šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktorius Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

Laisvės Žiburys — NEW YORK — Lietuvių ir anglų kalbomis sekmdieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas: Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, MASS Vedėjas STEF. MINKUS WLYN — 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga Sekmdieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER BROCKTON, " Vedėjas P. VIŠČINIS 173 Arthur St., Brockton 18, Mass. Tel. JU 6-7209 FM bangomis 105,7 MC meg. iš WKOX, Framingham, Mass. Sekmdieniais 8 - 9 val. ryte WHIL - 1430 kil. Medford, Mass. Sekmdieniais nuo 11 iki 12 vid.

LIETUVIŠKŲ MELIODIJŲ RADIO VALANDA
girdima kiekv. šeštadienį 3-4 p.p. iš Detroito stoties WJLB-AM-1400 kilo. Pranešėjai: Patricia Banda ir Algis Zaparackas; vedėjas — Ralph Valatka, 15756 Lesure, Detroit, Mich. 48227; tel. 273-2224.

HARTFORD, CONN. Ved. ALG. DRAGONAVICIUS WBMI - FM 95.7 273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn. Tel.: 249 - 4502 Sekmdienį — nuo 12 iki 1 p.p.

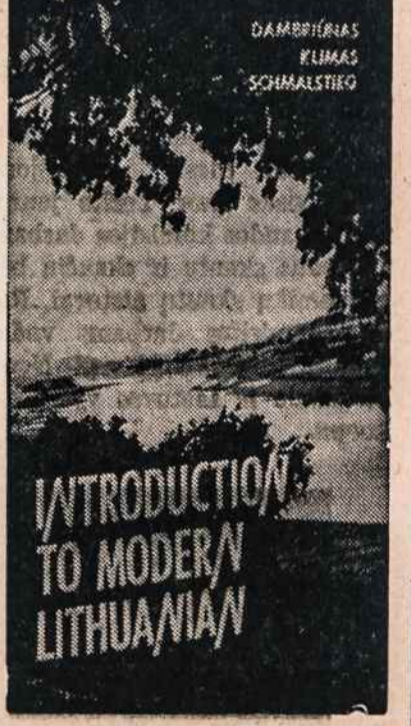
PITTSBURGH, PA. WZUM, 1590 banga vedėjas VYT. A. YCIUS 62 Shady St. W. Pgh., Penna. 15228 Tel. 563-2754 Sekmdieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA. WTEL, 860 kilocycles BENDRUOMENĖS BALSAS 1203 Green St., Phila, Pa. 19123 PO 5-0932 šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

WATERBURY, CONN. WWCO - AM - 1240 Ved. ANT. PALIULIS Lietuvos prisiminimai Kultūrinė - komercinė programa Sekmd. 9:35 iki 10:30 ryta

WATERBURY, CONN. WWCO - AM - 1240 Ved. ANT. PALIULIS Lietuvos prisiminimai Kultūrinė - komercinė programa Sekmd. 9:35 iki 10:30 ryta

WATERBURY, CONN. WWCO - AM - 1240 Ved. ANT. PALIULIS Lietuvos prisiminimai Kultūrinė - komercinė programa Sekmd. 9:35 iki 10:30 ryta

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodyneliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ar neaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuvių pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradantiems mokytis lietuvių kalbą: Lithuanian Reader for Self-Instruction. Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol.

DARBININKAS 910 Willoughby Ave. Brooklyn, N. Y. 11221

H. W. FEMALE

EXP STITCHER For General Factory Help Day shift steady nice working conditions REX VENETIAN BLIND CO. 18 Fellows Street Boston Mass. 617 - 427-0402

EXP. OPERATORS Do A Full Garment Steady work, nice working conditions work near home WOMAN'S HABERDASHERS 53-19 Woodside Ave. Woodside — Mr. Liss 898-2000

PACKERS ON CONTAINERS No experience necessary. All shifts day afternoon & evening 8-4, 4-12, 12-8 — steady work nice working conditions — SEALRIGHT COMPANY INC. Route 303 Orangeburg N.Y. (914) EL 9-3500.

EXP OPERATORS ON MERROW & SINGER machines for knits — steady fully air conditioned LOUIS C. BARILE CO. INC. 106-03 Liberty Ave. Ozone Park, Queens. Phone VI 3-7030

EXP OPERATORS Must do a Complete Garment Steady All Year Round EMI CAR 181 E 108th Street N.Y.C. Tel. 534-9239 — Work near Home

GIRLS - WOMEN Warehouse Help no experience necessary Day Shift 8:30 AM to 5 PM excellent benefits MERCER ENTERPRISES 536 Broad Hollow Road Melville, L.I. off L.I. Expressway on Route 110 — Call: 516 - 694-8990

CLERK TYPIST Steady permanent work - liberal fringe benefits - profit sharing MARINE OPTICAL MFG. CO 28 Mahler Road Roslindale, Mass. 617 - 524-5100

Cook & Chambermaid Waitress for Catholic rectory in Bergen Co., N.J. 20 min fr GW Bridge. Coupl considered, salary open, recent refs. Blue Cross/Blue Shield Mahor med life insur and pension—all without cost. 201-445-6077 or write Box M 75, 350 Fifth Ave., NYC, Room 915

WILL TRAIN LIGHT FACTORY work 7 AM - 3:30 PM & 3:30 PM to midnight, premium pay for evening shifts Cosmetic Firm air-cond'nd. Liberal benefits, near 241st St. subway Nice Pak Products, Inc. 150 N. MacQuestin Pkway Mt. Vernon, NY

B. COLEMAN JONES INTERIOR DESIGNER 372 Central Park West New York City Call 866-6305 We Take Pride in Our Work

ALICIA BEAUTY SALON Late Nite Thursday and Friday We make women beautiful 394 Utica Ave., Brooklyn Tel. 771-8590 Open Sunday

WHITE PLAINS FOR HONEYMOONERS A Home Away from Home. Everything for the Honeymoon Couple. Catholic Church nearby. Call (914) WH 8-5351 — Mrs. Campbell.

METAL CONSTRUCTION CO. General Contractors, specializing in all kinds of work. Hollywood kitchens, finished basements & alteration work — free estimates. Call 685-4738

Outstanding Buy Meat & Grocery near Pauling, N.Y. Established 75 years corner lot parking & building business 1st fl. 2 rented apartments 2nd floor. Excellent income terrific opportunity 914-878-9992 Eves 914 BR 9-8416 Asking price \$55,000.

RESTAURANT Full Hong formerly The New World for the finest of Chinese food special family dinners open 7 days a week we specialize in take out orders catering for all types of parties under the personal supervision of Tommy Yven 1544 Myrtle Ave cor. Wycoff Ave Ridgewood EV 2-9889

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: GLENORE 2-2923

GREITTOJI PAGALBA. Nenusimink, gausi pagalbą. Ilgai laukti vaistai nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau gaunami. Tai Deksnio mostis, dabar vadinama "Ree-Leaf Rub". Dėžutės: 4 uncijų 3 dol., 8 uncijų 5 dol. Persiuntimui pridedama 50c. Kreiptis: Royal Products, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104, arba į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel.: GL2-2923

SERVICE CANINE OBEDIENCE BY-KRAFT Housebreaking problems correction obedience training results guaranteed. We come to your home — TW 7-4447

GENERAL COLLISION & INSURANCE WORK 412 90th Street Brooklyn Bet. 4th and 5th Aves. Expert fast clean work — Call TE 9-0161 — ask for JOE SCIOGIA.

TERRACES MADE BEAUTIFUL Asphalt Vinyl Mosaic Tiles — Free estimates — J. TURNER 2423 7th Avenue N.Y.C. Call 283-6238

JOHN COESTER — Qualified Licensed Contractor for office, store, restaurant and home improvements We do excellent work, reasonable prices. Call for free estimates — VI 9-5803

BELLE CREST ADULT HOME Home Away from Home On beautiful shelter island excellent food, care and accommodations 24 hour supervision, Catholic church within the area. N.Y. certification. State Road Shelter Island — Phone 516 - 749-0541

THUNDER STANG TRAVEL AGENCY FREE Consultation Delivery AIRLINE TICKETS PRIVATE CAR RENTAL GROUP TOURS - CRUISES CHARTER BUS - HOTELS Open Eves. and Saturdays 122-25A New York Blvd. Cor. Baisley & N.Y. Jamaica, N.Y. 11434 723-4300 Name It We'll Arrange It

GARFIELD CUSTOM WOODWORKING Cabinets for Stores Homes and Offices ceiling wall paneling formica work furniture repair & polishing 418 C.P.W. (Corner 102nd Street) — 866-4420

H. W. MALE MEN—GUARDS full and part time immediate employment Peekskill - Ossining area steady all year round no exp and no agency fee apply in person 9 AM - 5 PM or call collect 914 - 452-2450 — Interstate Security Service 62 Market St. Poughkeepsie N. Y.

Machinist and Production Workers day shift no defense work steady permanent work manufacturer of eye glass frames liberal fringe benefits profit sharing MARINE OPTICAL MFG CO 28 Mahler Road Roslindale, Mass 617 - 524-5100 — M.B.T.A.

GENERAL FACTORY WORK Day shift Steady work Nice working conditions work near home — apply in person SILVER LAKE COOKIE CO. INC. — 1299 North Grand Ave. Baldwin L.I.

WANTED assistant bookkeeper full time, benefits. Call 456-0300 from 8 to 4:30, ask Mr. Lohman.

TRUCK MECHANICS Experienced — full benefits hospitalization and pension plan — Fair employment practice \$3.85 per hour REA EXPRESS 39th St. & Northern Blvd. Long Island City, 784-0378

NURSING HOME SHANES HOME FOR ADULTS Owned and operated by Registered Nurse, good food, home cooking — Catholic Church within walking distance Upstate N.Y. Call (607) 397-5121 or write 10 Cook Street Worcester, N.Y.

Jeji planuojate ką pirkti ar dovanoti — pirma gaukite katalogėlius apie rašomas, skaičiamo mašines, radio, TV, magnetofonus ir kit. vokiečių ir vietinių firmų gaminius su labai sumažinta kaina. Klauskite: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

AUTOMOBILIŲ PATAISYMO ir NUDAŽYMO reikalais kreipkitės į gerai patyrusius mechanikus, kurie sąžiningai atliks visus darbus. Mantel & Doren, Inc. 83-12 Cooper Avenue Glendale, N. Y. 11227 Tel. 894-4188

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863 460 West Broadway, South Boston Massachusetts "Kur tūkstančiai taupo milijonus" ALFRED W. ARCHIBALD President Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šnaina ir adv. Jonas J. Grigaus. Reikės su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$132,000,000 Current dividend 5% on all accounts. Dabar moka 5% už visų rūšių taupomus pinigų.

LAISVĖS KOVOS METAIS

Kviečiame talkon DARBININKUI

DARBININKO administracija iš savo pusės daro visa, kad nereikėtų laikraščio kainos kelti. Palyginus su pirmąja kaina prieš 50 metų, DARBININKO prenumerata šandien turėtų būti triguba — apie 10 dol. Tuo tarpu DARBININKO skaitytojai gauna laikraštį už 7 dol. Tai pigiausias mūsų laikraštis. Norėdama ir toliau už tą kainą DARBININKĄ išlaikyti, administracija šaukiasi talkos. DARBININKUI reikia naujų skaitytojų. Jų galima rasti, tik reikia pasiūlyti DARBININKĄ užsisakyti.

Tam tikslui dabar skelbiamas DARBININKO vėjus ir naujiem skaitytojam daroma nemaža nuolaida.

Kas prisiųs 2 dol., DARBININKĄ gaus iki šių metų pabaigos. Kas prisiųs 7 dol., gaus 1968 ir 1969 metams. Kas suras 5 naujus prenumeratorius, gaus dovanai lietuviškų knygų už 10 dol.

Kviečiame užprenumeruoti DARBININKĄ sau arba artimiesiems, kurie DARBININKO dar neskaity. Prarginkite draugus bei pažįstamus, kad užsiprenumeruotų papigintai arba prisidėkite auka, kad galėtume siuntinėti tiem, kurie nori skaityti, bet negali užsimokėti. Administracija gauna nemažai tokių prašymų iš kitų kraštų ir pačios Amerikos.

DARBININKO skaitytojų talka šiais 1968 reikšmingais metais surasti naujų skaitytojų padės administracijai ilgiau išsilaikyti nekeltiant DARBININKO prenumeratos. Jei kiekvienas pasiryš prisidėti prie vėjus ir paieškoti naujų skaitytojų, nebus sunku to pasiekti.

Palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedama ši atkarpa. Prašome iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

DARBININKAS — 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau siųsti DARBININKĄ metams

Vardas ir pavardė

Adresas

Laikraštį užsakę

Siunčiu už prenumeratą \$....., aukų \$..... Viso \$.....

PAIEŠKOME

Lietuvių Auditorijos Bendrovės šėrininkų

- KAZIMIERAS URBONAS, gyvenęs 557 Graham Ave., B'klyn, N.Y.
JONAS DANISAS, 61 Satland St., Brooklyn, N.Y.
JURGIS AKELAITIS, 26 Saint Nicholas Ave., Brooklyn, N.Y.
MRS. MARY AKELAITIS, R.F.D., Hudson, New York
STEFANIA KLEIZIENE, 35 Alyssum Ave., So. Huntington, N.Y.
JOHN RAVINIS, 40 Grand Street, Brooklyn, N.Y.
ANTANAS SILINSKAS, 422 Ralph Ave., Brooklyn, N.Y.
JONAS KRINEVICIUS, 60-40 56 Road, Maspeth, N.Y.
PETRAS VERSUVIS, 409 So. 5th Street, Brooklyn, N.Y.
CONSTANT KULIS, gyvena Chicago, Illinois
Giminės ar draugai, kurie žino minėtų šėrininkų antrašus, arba jų padėtis, malonėkite pranešti išdindinkui, nes jų šerų dalis bus perduodama New Yorko valstybės priežiūroje, jei valdyba neišmokės šerų sumos šeimai ar giminėm iki 1969 m. Kreipkitės pas: Petras J. Šlapikas (ižd.) 69-12 59 Road, Maspeth, N.Y., HI 6-1155; S. P. Brusack Realty, Inc., 45-05 41 St., L. I. City, N.Y., RA 9-4243

FAITH Universal sermoninėje laidotuves yra tikėjimo palaidijimas. "Praying Hands" by Albrecht Dürer universal FUNERAL CHAPEL, INC. 52nd Street at Lexington Avenue Ray Korbels, Dir. PL 3-5300

PARDUODAMA VAISTŲ LABORATORIJA ir ofisas. Plačiai žinomi vaistai bei mostis nuo reumatizmo. Labai pelninga įmonė. Rašyti: P. Deken, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104.

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuve GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirmininkė Vincė Jonuškaitė — Leskaitienė L. M. K.F. New Yorko klubo narių susirinkimo kalbės tema: "Lietuvos moterų kultūros baruose". Susirinkimas įvyks jos bute 147-18 Hoover Ave., Jamaica, N.Y., lapkričio 10, sekmadienį, 4 val. popiet.

Ieva Trečiokienė ir Veronika Budreckė, Darbininko skaitytojos iš New Jersey, siunčia sveikinimus iš savo kelionės iš West Indies.

Katalikių Moterų Sąjungos 24 kuopa lapkričio 10, sekmadienį, 12 val. (tuoj po sumos) šaukia susirinkimą Angelių Karalienės parapijos salėje, Brooklyne.

"Zibuoklių" sekstetas, vadovaujamas solisto Liudo Stuko, lapkričio 9 koncertuos ateitininkų spaudos balius metu jaunimo centre Hamiltone, Kanadoje.

Globe Parcel Service, Inc. siuntinių įstaiga, kuriai vadovauja Jane Šešienė, persikėlė į naujas patalpas: 956 Elizabeth Ave., Elizabeth, N.J. 07206. Tel. (201) 354-7608.

Parduodami nauji ir meniškai tautiniai drabužiai po 100 dol. Dydis: 14 ir 16. Skambinti vakarais 849-1409.

Paiškomas jaunas žmogus, kuris norėtų išmokyti, kaip taisyti namų šildymą, stogam uždėti vandentekius. Tuo pačiu laiku bus gerai apmokamas. Primamas į darbą ir kuris jau turi praktikos. Darbo valandomis skambinti EV 3-9181.

Lietuvių rajone parduodamas 3 šeimų namas. Naujas gazo šildymas. Arti Jamaica traukinio Crescent stoties. Vienas 6 kambarių butas jau laisvas. Kitų dviejų butų nuoma padengia visas išlaikymo išlaidas, mokesčius ir skolą. Skambinti po 7 val. vak. (516) 536-4484.

Laikrodininkas specialistas, lietuvis, išmokęs šio amato Šveicarijoje, taisyti įvairių rūšių ir firmų laikrodžius. Darbas atliekamas naujaisiais metodais ir pačiom naujaisiomis priemonėmis. Suregulavimas veltui. Pasiūteiraukit prieš perkdami naujus ir apsaugokit nuo nesąžiningų pardavėjų. Adresas: John Pašukonio knygnas, 94-17 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. (Woodhaven Blvd. stotis). Darbo val. nuo 9 ryto iki 6 v.v. Tel. HI 1-7747.

Lietuvių Fronto Bičiulių Rytų Apygarda 1968 m. lapkričio 9, šeštadienį

3 val. 30 min.
suvažiavimo proga rengia viešą

SIMPOZIUMĄ

PLB naujojo penkmečio planas
Referentai: Tėvynės reikalu — Vytautas Volertas
Lietuviškų parapijų reikalu — Antanas Sabalis
Jaunimo reikalu — Jūra Gailiūšytė-Viesulienė
Moderatorius: Vytautas Vaitiekūnas

(Įėjimas laisvas)

7 val. 30 min. — VAKARO PROGRAMA

PARTIZANŲ PAGERBIMAS

parengė Salvinija Gedvilaitė

VAKARIENĖ IR ŠOKIAI

Šokiams gros Kazlo orkestras — Veiks baras.

Įėjimo auka: \$5.00; studentams ir moksleiviams \$3.00; tik į šokius — \$1.00. Visi kviečiami dalyvauti.

Rengėjai

Parengimai New Yorke

Lapkričio 9, šeštadienį — Lietuvių Fronto Bičiulių rytų apygardos suvažiavimas 1 v. popiet Maspetho parapijos salėje. Vakarieni ir šokiai 8 v.v. ten pat.

Lapkričio 17, sekmadienį — Lietuvių Nepriklausomybės atgavimo 50 metų jubiliejaus minėjimas ir LMKF 20 metų veiklos sukakties iškilmės. Vieta: Waldorf Astorijos viešbutis New Yorke.

Lapkričio 30, šeštadienį ir gruodžio 1, sekmadienį — Lietuvių Moterų Federacijos suvažiavimas: — Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo 50 metų jubiliejaus minėjimas ir LMKF 20 metų veiklos sukakties iškilmės. Vieta: Waldorf Astorijos viešbutis New Yorke.

Gruodžio 8, sekmadienį — Tyliosios Bažnyčios paminėjimas — Koncertas Franklin K. Lane mokyklos salėje. Pradžia 4 v. popiet. Rengia Liet. Religinė šalpa, Liet. Katalikių Moterų Kultūros draugija ir Vargonininkų -Muzikų Sąjunga.

Gruodžio 31, antradienį — Naujųjų Metų sutikimas Saieva salėje, 260 Knickerbocker Ave., Ridgewood, N. Y. Rengia Laisvės Žiburio radijo klubas.

Vasario 8, šeštadienį — Užgavėnių vakaras. Rengia New Yorko ateitininkai Maspetho lietuvių parapijos salėje.

Numatomas parengimus pranešti LB New Yorko apygardos švietimo ir informacijos vadovui V. Radzivaui, 84-16 110th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418. Telef. HI 1-9720.

Sol. Janinos Liustikaitės plokštelė

Įdainuotos arijos šių operų: Adriana Lecouvreur — muz. F. Cilea; Mefistofele — A. Boito; Perliu ieškotojai — G. Bizet, La Boheme — G. Puccini ir La Wally — A. Catalani. Mergaitės troškimas ir lietuviška daina — abi Fr. Chopin; Kur prapuolė tas kelelis ir Abejonės — Al. Kačanauskas, Ne margi sakalėliai — J. Tallat Kelpšos, Tykiai, tykiai, viena liaudies daina, harmonizuota Br. Budriūno, ir Dobilėlis — A. Vanagailio — V. Jakubėno.

Mono, kaina 6 dol.
Šios bei kitos lietuviškos muzikos plokštelės gaunamos Darbininko Spaudos kioske, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. Įsuntinui prididama 50 c., Kanadoje 1 dol.)

Elizabeth, N. J.

Kariuomenės šventė

Lapkričio 23 sukanka penkios dešimtys metų nuo Lietuvos kariuomenės atkūrimo. Nors Lietuvos kariuomenė buvo pradėta organizuoti kiek anksčiau, tačiau šią dieną 1918 buvo išleistas pirmasis įsakymas kariuomenei. Ta diena imta laikyti oficialia kariuomenės įsteigimo diena. Vėliau ji tapo ir Lietuvos kariuomenės švente, švenčiama visoje Lietuvoje. Tą dieną buvo pagerbiami žuvusieji už Lietuvos laisvę kariai, meldžiamasi bažnyčiose, paroduojama gatvėse.

Lietuvai netekus nepriklausomybės kovos už laisvę nesibaigė. Tik, nesant reguliarios kariuomenės, kovoti išėjo visa tauta. Tai ypač išryškėjo 1941 metais, tautos sukilime, kuris trumpam laikui pajėgė atstatyti Lietuvos nepriklausomybę. Vėliau, antrosios bolševikinės okupacijos metu, tautos nelygi kova su okupantu truko ilgiau kaip dešimtmetį. Tokiu būdu, šalia žuvusiųjų karių ir šaulių nepriklausomybės kovų metu, savo gyvybės auką ant tėvynės sukilėlių ir partizanų ir tūkstančiai bevardžių tautiečių, savo krauju apšlakstė ne tik Lietuvos žemę, bet ir bolševikinės Rusijos kalėjimų sienas ir milžiniškus Sibiro tundrų plotus. Jie visi įsirikuoja į nenutrūkstancias žuvusiųjų už Lietuvos laisvę gretas. Jie teikia mums stiprybės kovoję už Lietuvos laisvės atstatymą, jų auka šviečia mums viltimi. Artėjanti lapkričio 23-oji yra labai tinkama diena jiems pagerbti.

Ta proga LVS "Ramovės" N.J. skyrius lapkričio 23, šeštadienį, Lietuvių Laisvės salėje, Elizabete rengia atitinkamą akademią. Progai pritaikyta kalbą pasakys pedagogas Antanas Masionis. Dainuos solistė

Lietuvos Nepriklausomybės Fondo valdyba. Iš k. į d. Antanas Senikas, Jurgis Kiaunė, Emilija Čekienė — pirmininkė, Saulius Sirusas ir Liudas Tamošaitis. Nuotr. L. Tamošaitis

ISLEIDŽIAMA ANGLŲ K. KNYGA APIE LIETUVĄ

Lietuvos laisvės kovos metu baigiantis, lietuvių išveivija jau yra atlikusi visą eilę didelių darbų, kaip kultūros kongresas, tautinių šokių šventė, pasaulio lietuvių bendruomenės seimas ir kiti.

Visų minėtų žygių įvykdymui lietuvių visuomenė sudėjo daug protų, daugybę darbo rankų, tūkstančius dolerių ir nesuskaičiuojamą daugybę poilsio valandų. Niekas tiksliai neįvertins mūsų kūrėjų įnašo į tas manifestacines šventes, kurių dėka galėjome parodyti savo tautos kultūrinę vertybę ir išeiti per spaudą, radiją ir televiziją į kitataučių mases.

Šios didingos šventės jau praėjo. Bet mūsų siekis Lietuvai laisvės ir toliau turi būti keliamas savo ir kitataučių tarpe,

tik jau kitais keliais, kitomis priemonėmis.

Lietuvos Nepriklausomybės Fondas, eilę metų telkęs lėšas leidiniui anglų kalba apie Lietuvą, savo išpareigojimus baigia įgyvendinti. Veikalas parasytas penkių autorių. Jo turinys: prof. Jonas Puzinas — Lietuvos proistorė; prof. Juozas Jakštas — istorinė dalis; dr. Albertas Gerutis — Lietuvos nepriklausomybės laikotarpis; dr. Algirdas Budreckis — Rezistencija krašte ir veikla užsienyje nepriklausomybei atgauti; Stasys Lozoraitis — Lietuvos laisvės kovos perspektyvos.

Veikalas pavadintas "Lithuania". Iliustruotas, apie 600 puslapių. Leidžia Maryland Books leidykla. Patyręs anglų kalbos stiliistas, amerikiečių en-

gineerijos redaktorių, u- to istorijos profesorius peržiūrėjo kalbą ir stilių pritaikė amerikiečiui skaitytojui. Sio metu veikalas jau surinktas, ir korektūros išsiuntinėtoms autoriam peržiūrėti. Tai ilgo, tylaus, pastovaus ir kruopštaus minėtų autorių darbo vaisius.

Veikalą platins pati leidykla po 12 dol. Tačiau užsisakius per LNF, atsies tik 10 dol. Jau dabar galima jį užsiprenumeruoti, prisunčiant 10 dol. čekį.

Lietuvos Nepriklausomybės Fondo Valdyba: Emilija Čekienė, pirmininkė, 87-80 96 St., Woodhaven, N.Y. 11421, Jurgis Kiaunė, vicepirmininkas, Antanas Senikas, sekretorius, Saulius Sirusas, išdininkas, Liudas Tamošaitis, direktorius.

N.Y. Balfio skyrius pradeda vaju

Spalio 28 Balfio Centro patalpoje įvyko New Yorko Balfio skyriaus komiteto posėdis. Šiais metais skyriaus komiteto sudaro pirmininkas kun. J. Pakalniškis, dr. E. Noakas, M. Virbickienė, A. Kaunas ir J. Jankus.

Į šį posėdį buvo sukvietos visos New Yorko didžiosios jaunimo organizacijos, kurios sudarė Balfio vajuos komiteta: studentai ateitininkai, Korp! Neo-Lithuania, Korp! Vytis, skaučių Neringos ir skautų Tauru tuntas ir Giedrė Stankūnienė — skaučių Neringos tuntas.

Posėdyje plačiai buvo aptarta būsimo Balfio vajuos eiga ir nusistatyta vaju šiais metais pradėti nuo lapkričio 4.

Sudarytos spaudos ir radijo komisijos. Šiose komisijose dirbs visos New Yorko jaunimas. Spaudos komisijos darbam vadovaus skautų ir skaučių bei akademikų skautų atstovai. Radijo komisijos darbas vadovaus ateitininkai, Korp! Neo-Lithuania ir Lietuvos vyčių 41 kuopa.

Lionė Juodytė. Mathews, akomponuojama muziko Liudo Stuko. Bus pašventinta ir neseniai įsigyta skyriaus vėliava. Akademinės pradžia 7 val. vak. Įėjimas visiem laisvas ir nemokamas. Skyrius kviečia visus tautiečius šioje akademijoje dalyvauti.

Akademinė programai pasi- baigus (9 val. vak.), toje pat salėje įvyks iškilminga vakarieni su koncertine, tų pačių menininkų atliekama programa. Kvietimai į vakarienę gaunami pas skyriaus narius, Liet. Laisvės salėje, Elizabete, ir K. Trečioko įstaigoje, Newarko.

Spaudoje jau buvo skelbta, kad šiais metais LVS "Ramovė", pagerbdama žuvusius už Lietuvos laisvę, yra nutarusi įnešti į Lietuvos Fondą Nežinomą kario vardu 5000 dol. Šios vakarienės pelnas ir yra skiriamas tam reikalui. Skyriaus nariai tikisi sulaukti šiam tikslui visuomenės paramos. Lapkričio 24, sekmadienį, už visus žuvusius už Lietuvos laisvę bus aukojamos mišios ir sakomi atitinkami pamokslai šiose lietuvių parapijų bažnyčiose: 10 val. 30 min. ryto šv. Trejybės, Newarko, ir 11 v. ryto šv. Petro ir Povilo, Elizabete. K.J.

PADĖKA

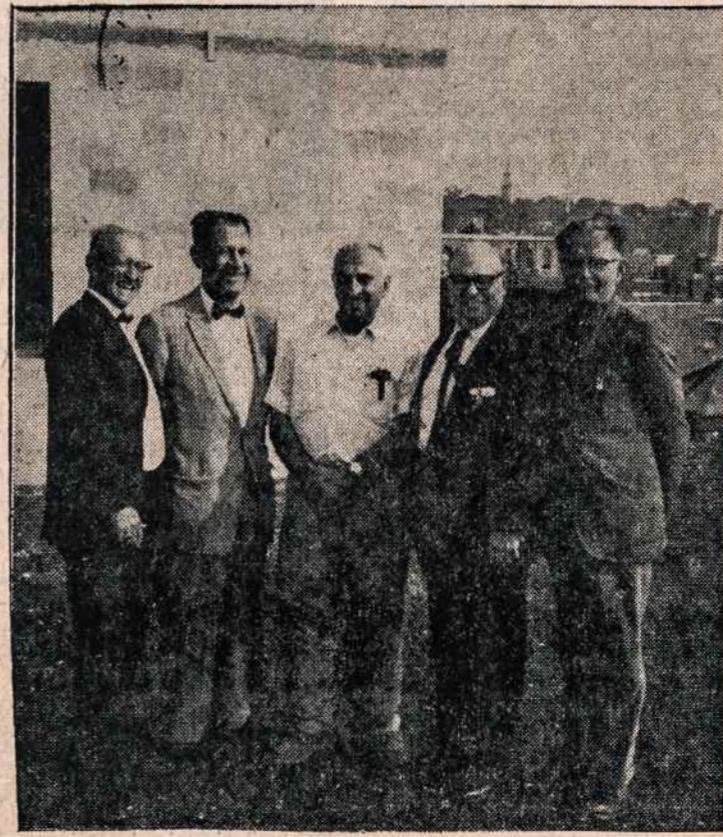
Mūsų mylimam vyrui ir tėveliui
A.A.

Albinui Stadalnikui

mirus,

mums sunkią valandą palengvinusiems reikiame širdingiausia padėką: kun. Juškevičiui už dvasinį patarnavimą, J. Valušaičiui ir G. Zemaitaičiui už atsisveikinimo žodį, dr. E. Kaminskui, Juozui Valaičiui ir G. Zemaitaičiui už keršto nešimą, ir visiems draugams bei pažintiesiems, kurių pavardžių neįstengiam paminėti, už gėles, šv. Mišias, dalyvavimą atsisveikinime ir už palydėjimą paskutinėje kelionėje.

Nuliūdę liek žmona Valerija, sūnus Romas, duktė Nijolė, žentas Jonas Ulėnas ir brolis Vytautas su šeima.

Bostono Liet. Piliiečių draugijos namuose įtaisytas elevatoriumas. Pagal lietuviškas tradicijas, užsikėlus pirmą kartą, pakabintas vainikas. Iš k. į d. William Pink, Eugenijus Manomaitis—inžinierius, Jim Galanie, D. L. Galanie, Stanley Griganavičius — klubo vedėjas, Jackus Sonda — Keleivio redaktorių. Nuotr. E. Ketvirčio

**BOSTONO
ŽINIOS**

Lietuvos kariuomenės atkūrimo 50 metų sukaktis Bostone minima lapkričio 10, sekmadienį. 10 val. ryto pamaldos šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, So. Bostone, 3 val. popiet iškilmingas minėjimas Liet. Piliiečių D-jos auditorijoje, So. Bostone. Bažnyčioje ir auditorijoje organizacijos dalyvauja su vėliavomis. Minėjime kalbės Vliko vicepirm. Juozas Audėnas iš New Yorko. Meninę dalį atliks Worcesterio Meno Mėgėjų Ratelio dainininkai. Šokiams gros skautų orkestras iš Worcesterio, veiks bufetas.

Dr. Henrikas Nagys spalio 26 skaitė paskaitą Bostono lietuvių bendruomenės kultūros klube. Paskaitos tema: Žemėninkai ir nužemintieji. Tai dvi mūsų vėliausios poetų kartos. Viena pradėjusi rašyti ir brenusių II-jo pasaulinio karo sukūry, o kita vaikų ar kūdikių amžiuje palikusi gimtąjį kraštą, užaugusi ir pradėjusi kurti išvijoje. Pirmuosius dr. Juozas Girnius pavadinęs žemėninkais, o antruosius dr. V. Kavolis nužemintaisiais. Žemėninkų kartą sudarę penki poetai: Juozas Kėkštas, Alfonsas Nyka-Niliūnas, Vytautas Mačernis, Kazys Bradūnas ir Henrikas Nagys. Nužemintieji: Algimantas Mackus, Liūnė Sutema, Vitalija Bogutaitė ir dar vienas kitas. Dr. Nagys paskaitą iliustravo minėtų poetų kūryba. Pradėjo žemėninkais: Kazio Bradūno eilėraščiu — Sapnas apie šiaurę. Po to Nykos Niliūno — Eldorado, Algimanto Mackaus — Kaimo ir upės sankryžoje, Liūnės Sutemos — Nebėra nieko svetima, Bradūno — Vitražas, Kėkšto — Kareivis ir poetas, Nykos-Niliūno — Orfejaus medis ir Motinos daina, Mačernio — Gyvenimui, Mackaus — Berniukas Jerekas. Sutemos — Niekas žemė ir apie augintinį, Bogutaitės—Dainuok, broli, savo likimą, Mackaus — Chapel B ir eilė kitų. Pabaigai klubo narių prašomas, paskaitė ir savo — Mėlynas sniegas, Išrinktieji ir Atsisveikinimas. Žemėninkai dainavę apie žemę, apie šiaurę, kuri esanti Lietuva, apie tai, ką išgyveno ir jautė tame karo audrų sukūry, kada dainavo patrankos ir švietė kelius gaisrai, kada žemė nuo prisunkusio kraujo virto raudonu moliu. O nužemintieji nebeturėjo savo žemės. Jiem gimtoji tėvų kalba jau buvo svetimta ir reikėjo ieškoti žodžių išsireikimam ir net jų nesurasti. Todėl pas juos nebėra erotinio ir socialinio mintijimo, nebėra manieringų formų. Todėl Liūnė Sutema ir dainuoja, kad nebėra nieko svetima. Ar atsiras ir išaugs lietuvių poetai svečiose šalyse, ar atsiras jų kartos, priklausys daugiausia nuo mūsų pačių ir liuanistinių mokyklų, kiek jose bus išmokta.

Baltų draugijos koncertų šių metų sezoną pradėjo estų solistė Iva Patrason — sopranas iš Kanados. Jos biografijoje sakoma, kad du metus dainavusi pirmmailes soprano partijas Suomijos nacionalinėje ope-roje Helsinky. Solistė yra visai jauna, o dainos meno mokslus baigusi Kanadoje. Tada net pradėdė abejoti, kada ji ten galėjo dainuoti. Solistės pasirinktas repertuaras: Sibelius, Dvorak, Puccini, Duparc, Berlioz, Tubin, Bleive, Aav ir Saar. Su kiekvienu kompozitorium solistė kelioavo dvasiniam pakilime, liūdesy bei ilgesy ar net kančioje. Ji ne tik dainavo, bet jautė ir gyveno tuo, ką dainuoja. Skambus, gražus ir išlavintas balsas. Kultūringas ir gražus koncertas. Solistės palydovas Tonu Kalam gali ne tik palydėti ir vesti dainininkę, bet ir pats galėtų atlikti fortepio-no koncertus.